

II d

č. 1125

II díl 22 24-E-4

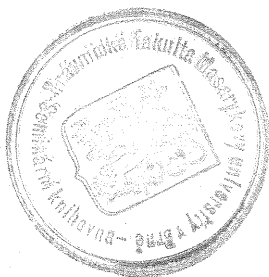
O rozpočtu trhové ceny za nemovitosti

dle nového exekučního řádu

u porovnání s dosavadním řádem.

Sestavil dle
přednášky své v „Právnické jednotě“ v Praze

Dr. Jos. Oskar Worel.

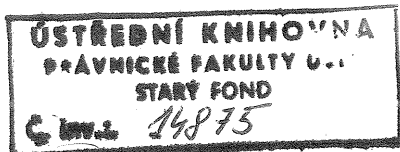

V Praze.

Nákladem knihkupectví Jaroslava Pospíšila.

1897.

24/50

Vysocourozenému pánu
svob. pánu Aloisi Kallinovi

* Urbanova

c. k. praesidentu zemského
soudu v Praze

věcně je

v nejhlubší od danosti

J. Sedláčka

Tiskem J. Otty v Praze.

Předmluva.

Ve „Právnické jednotě“ v Praze přednášel jsem na jaře letošního roku o rozpočtu tržové ceny stržené za nemovitosti dle nového exekučního řádu. Přednášku tu rozšířil jsem poněkud, čímž povstalo přítomné pojednání.

Spisek můj psán jest zejména pro právníky praktické a má za účel porovnati ustanovení nového exekučního řádu, rozpočtu tržové ceny za nemovitosti stržené se týkající, se stávajícím právem resp. judikaturou nejvyšš. soudu.

Přemnohé vady spisku toho buďtež laskavě omluveny jednak tím, že jest to první samostatné dílo podepsaného, jednak že k sestavení užito toliko chvil mimoúředních, kterých mu málo zbývá.

Jako pramenů užito zejména přednášek p. dvor. rady prof. Dra. Otta o dosavadním soudním řádu, pak spisů: Frühwald Meistbothsberechnung, Rauber Meistbothsvertheilung, Schauer Executionsordnung und Civilprocessordnung 1896, Motivů k exek. řádu, dále nejrozličnějších časopisů právnických, konečně též praktických kursů u c. k. zemského soudu v Praze odbyvaných, zejména přednášky p. adjunkta Aloisa Sedláčka o témž předmětu.

*

České vydání nového exekučního řádu dosud nestává;*) za vysvětlení a překlad mnohých zde užitých terminů zákonních vzdávám povinný dík pp. dvor. radům prof. Dru. Randovi a prof. Dru. Ottovi, jichž vzácnou laskavostí mně tyto termíny objasněny a přeloženy.

V Karlíně 6 letnicích 1897.

Dr. Jos. Oskar Worel,
c. k. soudní adjunkt.

*) Mezi tím vydán byl od Dra. Bohuslava: Exekuční řád v praxi u téže firmy v ceně 48 kr., poštou 51 kr.

ÚVOD.

Zajisté všeobecně je známo, kolik pochybností a kontroversí dle dosud platícího práva stává v příčině otázky, jakým způsobem trhovává cena (nejvyšší podání), za nemovitost v exekuční dražbě ukoupenou docílená, rozvržena býti má mezi zájemníky. Ačkoliv otázka tato pro jistotu právní a pro poskytnutí úvěru hypotekárního vůbec jest veledůležitou, měli jsme dosud v ohledu tom ustanovení zákonních co nejméně¹⁾ a bylo třeba řešiti otázku sem spadající pouze povšechnými pravidly právními resp. jakýmsi stylus curiae, t. j. praxí soudů vůbec, resp. c. k. nejvyššího soudu.

Jevila se tudíž největší nutnost upravití zákonem tento důležitý obor právní. To stalo se zákonem ze dne 27. května 1896 čís. 78 a 79 ř. z., totiž novým exekučním řádem (s úvod. pat.), při čemž, jak motivy tohoto zákona správně praví, má býti speciální praxe nejv. soudu tohoto oboru se týkající zákonně fixována, upravena.²⁾

¹⁾ Viz § 339 s. ř. § 450 obč. z., dv. dek. z 15. ledna 1787 č. 621 sb. z. s. lit. s., dv. dek. 23. října 1794 č. 199, dv. dek. 22. prosince 1815 č. 1197, dv. dek. 17. května 1796 č. 298, min. nař. 22. května 1857 č. 9241, § 47 zák. 19. května 1874 č. 70 ř. z., dek. dv. kanc. 11. srpna 1827 č. 2300 sb. z. s., dek. ze 16. září 1825 č. 2132, dek. z 1. září 1826 č. 2219, dek. ze 4. listopadu 1831 č. 2533, dek. ze 14. prosince 1840 č. 409 sb. z. s. Mimo do-
týčná ustanovení zákoníka obč., knihovního, konkursního a j. více, která při jednotlivých odstavcích tohoto pojednání budou citována.

²⁾ Z toho jde, že studium n. exek. řádu bude pro prakt. právníky (civilisty) mnohem snazší, nežli pro theoretiky a zejm. pro posluchače práv.

Nový exek. řád jedná o rozpočtu tržové ceny za nemovitosti v kap. o exekuci v II. odd. vypisujícím exekuci pro pohledávky peněžní, v titulu prvním o exekuci na nemovitosti v části 3. jednající o nuceném prodeji a sice v člancích 209 až 239.

Část tato seskupena takto:

1. Čl. 209—214 jedná o rozpočtu tržové ceny vůbec.

2. Čl. 215 o tak zv. podstatě dílčí (Vertheilungsmasse).

3. Čl. 216 a 217 jednají o všeob. zásadách rozdělení nejv. podání.

4. Čl. 218—228 jednají o ustanoveních zvláštních.

5. Čl. 229—235 jednají o usnesení rozpočetním.

6. Čl. 236 o provedení tohoto usnesení.

7. Čl. 237 o vkladech a výmazech knih. na základě usnesení toho nastalých.

8. Čl. 238 o prodeji dílů nemovitosti resp. zásadách, rozpočtu ceny tržové za díly ty docílené se týkajících.

9. Čl. 239 o stížnosti proti rozpočetnímu usnesení.

Dle tohoto zákonného rozdělení s malými jen změnami resp. dodatky jest též toto pojednání rozčleněno.

O rozdělení nejvyššího podání.

V této části řešiti sluší otázky o ustanovení stání rozpočetního, a sice

A. kdy se takové stání ustanovuje,

B. zda k návrhu či z moci úřadu,

C. kdo předvolán býti má a jakým způsobem,

D. o způsobu a předmětu jednání při stání tom.

Ad A. Dosud bylo z pravidla v dražebních podmínkách ustanoveno, že v jisté lhůtě nejdéle čtyř neděl po dražebním stání má se žádati za ustanovení stání rozpočetního, aniž by se vyžadovalo, aby mimo vadia při

dražbě složeného nějaká část nejv. podání byla zaplacená. Dle t. zv. exek. novelly čl. 10—16 (zák. 10. června 1887 č. 74 ř. z.) změněna tato podmínka v ten smysl, že teprve po uplynutí lhůty ku podání předražení, za ustanovení stání toho žádati lze³⁾ (ač-li nebylo při dražbě docíleno dvou třetin odhadní ceny).

Dle nového exekučního řádu má se ustanoviti stání k jednání o rozvrhu tržové ceny nejdéle po úplném splacení nejvyš. podání aneb zapravení ceny převzetí nemovitosti ve smyslu čl. 200 odst. 1. exek. řádu, tudíž nejdříve ve 14 dnech, nejdéle ve dvou měsících po tom, jakmile přiklepnutí v moc práva vejde.

Ad B. Dosud ustanoveno bývá v dražebních podmínkách pravidelně, že vydražitel sám má žádati za ustanovení stání toho, ač ovšem též ex offio stání také se nařizovalo; někdy stanoveno v dražeb. podmínkách, že exekvent aneb jiný zástavní věřitel oprávněn jest za ustanovení onoho stání žádati, pakli by vydražitel v určité lhůtě po dražbě za to nebyl žádal.

Dle nového exek. řádu má soud buďsi z moci úřadu⁴⁾ aneb k návrhu osob k tomu zvláště v zákoně tomto za oprávněné prohlášených stání takové naříditi.

³⁾ Při té příležitosti zmíniti se sluší, že bohužel dosud velmi malá péče věnovala se sestavování dražebních podmínek od žadatelů, že zejména na předražení a ostatní ustanovení exekuční novelly v nich velmi zřídka hleděno, tím pak vydražitelům zbytečné útraty povstávají (nechají-li se ku př. uvésti v držbu před uplynutím lhůty předražky), jakož i velmi často vzato v ně ustanoveno, že nejv. podání 6% zúrokovati se má, ač již dávno (zák. 15. května 1885 č. 77 ř. z.) zákonní míra úroková 5% obnáší (což jak známo také již skutečnému stavu neodpovídá) a že konečně na převzetí mnohých služebností a těžko ocenitelných reálních břemen se v nich nehledí.

⁴⁾ Podle motivu k exek. řádu má vydražitel pro budoucí časy sprostěn býti povinností, aby žádal za ustanovení stání rozpočetního, on nemá státi se osobou hlavní v řízení rozpočetním, nýbrž má se ho účastniti podle své vůle. Týž splní svůj úkol jako kupec řádným zaplacením nejv. podání. Bylo by zajisté rozumným jeho povinností, aby mimo to ještě působil k tomu, by užito bylo

Osoby oprávněné k tomuto návrhu jsou nejen vydražitel, nýbrž i dlužník, pak orgány k vypsání a vymáhání daní, přírážek a jiných veřejných dávek z nemovitostí oprávněné, t. j. z pravidla berní úřad a finanční prokuratura, dále i exekvent i věřitel zástavní. Nejsou tudíž k návrhu takovému legitimováni tak zv. reálně oprávnění, t. j. oni, pro něž na nemovitosti vydražené realní břemeno aneb služebnost vázne.

Z toho, co ad A. bylo o času ustanovení stání rozpočetního dle nov. exek. řádu řečeno, vychází na jevo, že jednak nejv. podání též částečně spláceti se může, jednak že platí t. zv. cena převzetí nemovitosti.

Dle čl. 151 ex. ř. má v dražebních podmínkách co nejnižší nabídka uvedena býti cenou kupní, která se však nerovná ceně odhadní, nýbrž tuto při domech o polovic, při statcích a pozemcích o dvě třetiny převyšovati musí. Ve 14 dnech, jakmile přiklepnutí moci práva nabude, má vydražitel dle čl. 152 a násl. jednu čtvrtinu nejv. podání v hotovosti k soudu složit, zbytek nemusí složit pouze tenkrát, pakli a) věřitel zástavní pravděpodobně z tržní ceny ukojení dojdoucí s převzetím dluhu toho vydražitelem⁵⁾ souhlasí,

β) aneb pokud má vydražitel převzít pohledávky zástavním právem pojištěné, služebnosti, výměnky aneb jiná břemena realní a sice buďsi dle ustanovení tohoto exek. řádu aneb dle podmínek dražebních tak, že se mu tato v nejv. podání včítají,⁶⁾ tudíž na srážku tržní ceny.

rádně tohoto nejv. podání, povinnost taková byla by zajisté na úkor nabývání nemovitostí v dražbách veřejných.

⁵⁾ Takovýto souhlas se dle článku 171 odst. 2 praesumuje, pakli v době 8 dnů před dražebním stáním zaplacení v hotovosti věřiteli požadováno nebylo, ovšem nevztahuje se ustanovení to dle čl. 223 odst. 1 na pohledávky simultanně vázoucí a podmíněné.

⁶⁾ Takovýto převzetí předpisuje čl. 150, mají-li tato práva přednost před nárokem co do úkoje (Befriedigungsrecht novým to termínem dalekosáhlého významu v nov. exek. řádu se naskytující) aneb před právem zástavním exekventu příslušícím aneb konečně jsou-li kryta nejv. podáním.

Na dlužné renty výživné a jiné se opěťující dávky, dlužné úroky pohledávek ku převzetí určených, jakož i útraty sporu a exekuce se při tomto vypočítání ohled brátí nesmí; tyto mají se hotově zaplatiti aneb ve smyslu čl. 235, o němž doleji zmínka, doplatiti.

Způsobem takovým vypočtený nedoplatek nejvyššího podání budiž ve dvou stejných lhůtách ve dvou měsících, jakmile přiklepnutí v moc práva vejde, v hotovosti k soudu složen; vadiem u soudu složeným může, splnil-li vydražitel již veškeré podmínky dražební, doplněna býti poslední lhůta.

Ve srovnání exekventa a věřitelů zástavních mohou soudcem k návrhu též jiné modalities složení nejvyššího podání nařízeny býti.⁷⁾

Co se týče v čl. 200 odst. 1. exek. řádu dotčené ceny převzetí nemovitostí, ustanovuje článek ten, že mimo případy všeobecné exekuci zastavující (§ 35 odst. 4. § 36 odst. 3., § 37, § 39, § 40, 188, 193 a j) stání dražební se zastaviti usnesením soudu má za následovních podmínek, pakli

a) osoba třetí poskytnuvší dostatečné jistoty⁸⁾ do 8 dnů před dražebním rokem prohlásí, že chce převzít nemovitost za cenu převyšující cenu odhadní nejméně o jednu čtvrtinu,

b) se uvolí, že veškerá břemena, na něž při ustanovení ceny odhadní co dosud trající hleděno, beze srážky z kupní ceny převezme (tedy nejen ona v § 150 ex. ř. uvedená),

c) prohlásí, že veškeré útraty dlužníkem dluhované ponese,

d) veškeré osoby na nejvyšší podání poukazané, t. j. jichž pohledávky a nároky bez srážky z tržní ceny

⁷⁾ Motivy k exek. řádu odůvodňují toto možné skládání nejv. podání tím, že mira úroková klesá a že tudíž jest záhodno, aby exek. dražby užito bylo ku konversi pohledávek zúročitelných na vyšší úrok v pohledávky na nižší úrok.

⁸⁾ Nejspíše ve formě a výši vadia ve smyslu čl. 147 exek. řádu.

vydražitelem převzaty býti nemají, k tomuto jednání se dostavivší v nabídku tu svolí, ačkoliv nároky jejich cenou převzetí nejsou dostatečně kryty.

Přes odpor exekuta může soud po slyšení jeho nicméně nabídku schváliti. O osobách nedostavivších se má se za to dle čl. 56 odst. 2. exek. řádu, že s nabídkou souhlasí. Vyslechnutí dlužníka děje se ve smyslu čl. 55 resp. 203 odst. 1. exek. řádu.⁹⁾

Ad C. Dle dosavadní praxe voláni byli mimo vydražitele a osob z knih k nějakému právu oprávněných, dále exekuta — k rozpočetnímu stání též úřady berní a obecní ohledně dávek a přírážek veřejných.¹⁰⁾ C. k. finanční prokuratura vyzoomívána v zastoupení nejrůznějších veřejnoprávních fondů (pod následky zmatečnosti Gl. U. W. 8584, 8723), pak c. a. k. říšské ministerstvo války, šlo-li o zjištěnou kauci vojenskou, lenní pán při statku lenním závazkem obtíženém, vládní komisař, jednalo-li se o nemovitosti aneb pohledávky ústavů

⁹⁾ Při té příležitosti budiž dovoleno poukázati na kontroverzu resp. nesrozumitelné a sobě odporující znění čl. 204 exek. řádu, do tohoto oboru spadajícího. Dle tohoto čl. propadá jistota cenu převzetí nabízejícím složená nehledě na nároky proti němu z přijaté nabídky plynoucí, prodlévá-li s placením ceny převzetí a útrat. Co se týče dobytí ceny převzetí, platí prý předpisy čl. 155 odst. 2. exek. řádu, totiž jest možná exekuce k dobytí této ceny ve jmění navrhovatele. Dle odstavce 2. téhož čl. mimo to má v řízení dražebním, které bylo nabídkou ceny převzetí pouze následkem složení za dostatečnou uznané jistoty zastaveno — pokračováno býti z moci úřadu neb k návrhu. Z toho jde, že pak-li kdo řádně nabízenou cenu převzetí neplatí, se dle ustanovení tohoto čl. jednak cena a převzetí exekučně dojde, jednak, poněvadž se v dražebním řízení nicméně pokračuje, podruhé za tutéž nemovitost nejvyšší podání, tudíž druhá cena docílí. Co s první cenou diti se má, jest nejasno. Nejspíše asi stal se omyl při redakci a měla slova 1. odst. „In Bezug auf die Hereinbringung“ atd. exek. dobytí ceny převzetí se týkající býti vynechána.

¹⁰⁾ Nesprávně volány byly též okr. výbory ohledně přírážek okresních, ač tyto též berními úřady v evidenci jsou chovány.

oprávněných ku vydávání zástavních listů zvláštnímu dohledu státnímu podrobených.¹¹⁾

Dle nov. exek. řádu, dle čl. 209 odst. 1. mají ku rozpočetnímu stání mimo exekuta a orgánů v čl. 172 odst. 1. naznačených, exekvent a všichni ti předvoláni býti, pro něž dle výkazů soudu po ruce jsoucích na vydražené nemovitosti a na právech na této nemovitosti ležících práva věcná a břemena váznou.

Nemají tudíž volány býti osoby ku koupi zpáteční a dle práva předkupního oprávněné, ovšem ale osoby, pro něž právo nájemní jest zjištěno.¹²⁾

Vydražiteli jest volno k stání se dostaviti — to má se mu též v obsylce podotknouti.

Aby měl soud pevný základ pro rozvrh, dá si doplniti knihovní výtah až do dne přiklepnutí.

¹¹⁾ Pro věřitele neznámého pobytu aneb interestenty v řízení rozpočetním vyzooměnu býti mající zřízen býval opatrovník již v dražebním výměru, při tom sporná byla otázka, kdo nésti má útraty takovéhoho opatrovníka. Někteří tvrdili, že zejména tenkráté, když jednalo se o opatrovníka pro exekuta, mají útraty ty, jsouce ve prospěch všech, přednost před pohledávkami hypotekárnými (§ 391 o. s. ř., § 18 adv. ř., § 28 a 29 odst. 1., § 38 konk. ř., Ger. Ztg. 1877 č. 3), jiní (viz Právník 1889 str. 94), že nésti je má exekvent (GIUW. 5942. 7258), konečně jiní a to myslím nejspíše, přikazovali útraty v pořadí pohledávky věřitele, pro nějž opatrovník zřízen. GIUW. 8429.

¹²⁾ Dle dosavadní praxe má osoba ku koupi zpáteční oprávněná v případě prodeje nemovitosti nárok odškodnovací, který má při rozpočetním stání přihlásiti. Dle Frühwalda Meistbtsvertheilung má dosud osoba ku právu předkupnímu oprávněná míti přednost tenkráté při dražbě, nabízí-li stejně jako kupec jiný, při čemž doba 30denní čl. 1075 obč. z. nemá platnosti.

Dle čl. 133 n. exek. ř. odst. poslední, nebylo-li užito práva koupě zpáteční do měsíce po vyzooměnění dražbu povolovací, má toto právo bez náhrady z nejv. podání (realní a contrario stavající náhrady osobní) po skončeném řízení dražebním býti vymazáno.

Pro práva nájemní trvá tak jak dosud i dle nového exek. řádu čl. 1121 obč. zák. nezměněné v platnosti, musí tudíž nájemce ustoupiti novému kupci, avšak vyhrazena mu dle přednosti vkladu náhrada škody mu povstala, vždy pak se předpokládá, že vydražitel dá výpověď řádnou nájemci, byt i v knihách neaparoval.

Přes předpis čl. I. odst. 2 úvod. pat. k exek. ř. bude přece radno vyzrozuměti při kaucích vojenských c. a k. říšské ministerstvo války, ač výslovně o tom se exek. řád nový nezmiňuje, totéž platí o pánu lenním. Z čl. VII. úvod. pat. k ex. ř. jde pak, že též vládní komisaři vyzrozumění býti mají v příčině pohledávek ústavů oprávněných k vydávání hypotekárních úpisů pod státním dohledem.¹³⁾

Ohlášení rozpočetního stání má se též nejméně 14 dnů před stáním na soudní desce vyvěsiti.¹⁴⁾ Pro osoby, jichž bydliště jest neznámo, resp. jimž by též obelání v čas doručeno býti nemohlo, zřídí se opatrovník. Tento bude již pravidelně dříve zřízen, a sice buďsi dle článku 162 exek. řádu při upravování podmínek dražebních aneb dle čl. 174 ex. ř. k doručení vyhlášky o dražbě. Uveřejnění jména kuratora netřeba, stačí ustanovení jeho usnesením stání rozpočetní nařizovacím. Poněvadž v ex. ř. o útratách opatrovníka ničeho stanoveno není, platí dle čl. 78 ex. ř. předpisy soud. ř. § 116 až 119 a nese tudíž útraty ty s výhradou nároků proti osobě, pro niž opatrovník zřízen — jejímž jednáním útraty ty zaviněny, tudíž exekvent, ten pak ovšem může účtovat útraty ty v obnosu pro příslušenství vyhrazeném.

Osoby svými nároky na nejvyšší podání poukázané¹⁵⁾ mají — tak jako dosud — vyzvány býti, aby nároky své, jak co do kapitálu, úroků, opakujících se dávek, útrat a vedlejších závazků, před nebo při stání přihlásily a listiny jich nároky prokazující — nejsou-li

¹³⁾ Tento komisař má dle čl. 171 odst. 1 exek. řádu dostati již vyhotovení ediktu dražebního.

¹⁴⁾ Doufáme, že za nové organisace soudů budou desky tyto umístěny v nějaké světlé, v zimě vytápěné místnosti a sice každá vyhláška o sobě tak, aby účelu vyhovovaly (a ne pod mřížemi několik vyhlásek na sobě).

¹⁵⁾ Tudíž ve smyslu čl. 200 odst. 1. ex. ř. též oni, jichž práva, bez ohledu na cenu převzetí, převzata býti mají — ovšem pouze ohledně nedoplatků práv těch.

tyto již u soudu, nejdéle při stání samém v prvo- neb ověřeném opisu¹⁶⁾ předložily, jinak by na jich nároky při rozvrhu tržové ceny hleděno bylo pouze potud, pokud z veřejných knih pozemkových, ze zájemních a ostatních exekučních spisů jich pravoplatnost a splatnost jest patrna.¹⁷⁾

Orgánům k vybírání veřejných dávek ustanoveným bude se musiti vzhledem k ustanovení čl. 172 ex. ř., dle kterého jich prioritá zákonní 3letá pomíjí, nebyly-li v čas přihlášeny — toho se týkající dodatek do vyzrozumění připojiti. —

Doručení všech vyzrozumění ad manus není nařízeno, odporoučí se však dle § 395 ex. ř. a platí tu pak předpisy čl. 87 až 122 nov. soud. ř.

Pokud se týče služebností, výměnek a jiných realních břemen, práv nájemních a jiných dle podmínek dražebních a výsledku dražby nepřijatých práv a břemen — má se určití výše požadované náhrady pro nepřevzetí¹⁸⁾ — jedná-li se však o pohledávky zástavním právem pojištěné, neb o pohledávky, jež z poskytnutého úvěru, vedené správy neb z náhrady škody povstati mohou — má býti v přihlášce naznačen obnos, jehož zaplacení se žádá, ač nestalo-li se tak již ku dražebnímu stání (viz § 211 od. 1.).

Chce-li se nějaká ku důchodu neb jinému nároku na odvádění opětujičích se dávek oprávněná osoba nároku toho, jak právě řečeno, za jistou peněžitou částku, kterou k rozpočetnímu stání spolu udati musí, vzdáti — přikáže se dle čl. 214 a 219 ex. ř. tento obnos, pokud

¹⁶⁾ Nestačí pouhá soukromá listina neb docela tvrzení jako dosud.

¹⁷⁾ Dle dosavadní praxe, „Právník“ 1889 str. 228, mohlo se příslušenství i po stání dražebním účtovat, nebyl-li ve výměru věřitele vyzrozumívajícím takovýto dodatek; ba i přes tento dodatek se berní a obecní úřady opětne vyzývaly, opominuly-li přihlásiti dané a přírážky, aby se vyjádřily, zda dávky nějaké z reality prodané jsou dlužné či nic. Jur. Bl. 1884. č. 20. GIUV. 8584.

¹⁸⁾ Obnos ten má udati osoba k tomuto nároku oprávněná.

se jedná o dočasné dávky, pouze v souhlasu věřitelů následujících.

Po ukončení rozpočetního stání nepřipouští se doplnění přihlášky aneb navrácení v předešlý stav v příčině uplynuté lhůty přihlašecí (§ 58 exek. ř.).¹⁹⁾

Ad D. Při rozpočetním stání mají dle čl. 212 ex. ř. osoby se dostavivší jednati o nárocích, na něž se při rozvrhu zřetel vzítí má, a jich pořadí, tudíž nikoliv o oněch, které k placení nedojdou (§ 207 odst. 2.).

Exekut, je-li přítomen, má podati soudu vysvětlení potřebná ku zkoušení pravosti a pořadí nároků na nejvyšší podání poukázaných.

Nemůže-li jednání téhož dne skončeno býti, má se naříditi pokračování na některý den příští a sice děje se to ústně a platí pouze osobám přítomným.

Osoby v čl. 209 ex. ř. naznačené a ony, jež se nedostavily, se vůbec znovu nevyrozumívají.²⁰⁾

Takové vyrozumívání nové dělo se dle dosavadní praxe a mělo za následek, že se stání obyčejně na dlouhou dobu odročovalo.

Kdežto co se týče způsobu jednání samého dle dosavadního práva každý interessent mohl odporovati přihlášeným nárokům, zejména co do splatnosti (liquidnosti) a pořadí — mohou dle čl. 213 ex. ř. pouze tací ku stání se dostavivší oprávnění odporovati pohledávkám přihlášeným z knih veřejných, ze zástavních a jiných exek. spisů patrným, pokud se týče jich výše co do kapitálu a příslušenství a pořadí — jimž přísluší takový nárok, že by po odpadnutí popřehého práva oni ku placení přišli.²¹⁾

¹⁹⁾ Jinak viz pozn. 17. dosud.

²⁰⁾ Osobám ku 1. stání se nedostavivším nepřisluší právo stížnosti dle čl. 234. Dle čl. 239 odst. 2. ex. ř. pak vůbec není připuštěna samostatná stížnost proti veškerým usnesením při stání rozpočetním učiněným a prohlášeným.

²¹⁾ Za týchže podmínek mohou odporovati zejména věřitelé nadzástavní.

Exekut může pouze oněm nárokům odporovati, pro něž tu není titulu exekučního.²²⁾

Soudce má se postarati o docílení dohodnutí mezi stranami dle možnosti — byl-li odpor podán.

Nelze-li docíleti dohodnutí, mají se veškeré pro rozhodnutí soudu důležité okolnosti slyšením stran odporem dotčených vyšetřiti.^{22a)}

Slyšení stran neděje se v tomto případě ve smyslu článku 55, nýbrž čl. 59 ex. ř., totiž při neveřejném roku, protokolem psaným buď soudcem samým neb přísežným zapisovatelem a pouze těmito dvěma osobami podepsaným.²³⁾

Po skončeném jednání má se dle spisů řízení dražebního výtahu z knih pozemkových do dne poznámky vydražení doplněného, pak dle podaných přihlášek vynéstí usnesení rozúčtovací dle čl. 229 ex. ř., o němž doleji zmínka se činí.

O podstatě dílčí. (Čl. 215 ex. ř.)

Předmět rozúčtování, či t. zv. podstatu dílčí (Vertheilungsmasse), tvoří dle dosavadního práva pouze nejvyšší podání. Pochybno jest, zda úroky z tohoto podání až do dne pravomocnosti rozpočetního výměru plynoucí do této podstaty náležejí. Pravidelně řídilo se to dle dražebních podmínek a tu většinou ustanoveno bývalo, že úroky ty připadají pohledávkám, na něž k pla-

²²⁾ Exekutu přísluší mimo to ovšem žaloba resp. námitka opoziční dle § 35, 36 a 40 ex. ř.

^{22a)} Řízení to dle dosavadního práva nebylo rovněž řízením kontradiktorským, nieméné příslušelo stranám žádati náhrady právniho zastoupení. GIUW. 7999, 8584.

²³⁾ Dle čl. 55 ex. ř. děje se výslech (Einvernehmung) buďsi ústně neb vyzádaním písemného prohlášení, při čemž nepíše se protokol, nýbrž pouze poznámky ve spisech a osobám druhým nedává se příležitost o podaných vysvětlivkách se vyjádřiti.

cení došlo, aneb že slouží za rozšíření vadia a s ním se vydražiteli vracejí.²⁴⁾

V praxi bráno pojistné za vyhořelé stavení v dílčí podstatu z pravidla ve smyslu dv. dekr. ze dne 10. července 1828 čís. 2354, pakli požár nastal před přiklepnutím.²⁵⁾ (GIUW. 5940. 8227.)

Nový ex. ř. obsahuje v čl. 215 co se týče podstaty dílčí mnohá ustanovení nová a náleží do podstaty této:

1. Nejvyšší podání, resp. cena převzetí ve smyslu čl. 200, pak předražby dle čl. 199 odst. 2., jakož i obnosy ku zvýšení nejvyššího podání dané.²⁶⁾

Dále tvoří podstatu tuto též úroky z podání právě dotčených, pokud ovšem tyto úroky buď dle zákona neb podmínek dražebních nepřísluší pouze vydražiteli.²⁷⁾ Ovšem náleží sem též úroky z hotově složených částek nejvyššího podání, a sice ode dne přiklepnutí až do složení, pak úroky fruktifikátů splátek nejvyššího podání hotově složených § 152 odst. 3.²⁸⁾

2. Výtěžek prozatímní správy po dobu řízení dražebního — § 159 odst. 4. — což bude míti za následek protahování rozpočetního jednání.²⁹⁾ Lépe by bylo,

²⁴⁾ Dle Raubra Meistbotsvertheilung resp. Gerichts-Halle 1875 str. 105 patří též úroky částek nejvyššího podání, kteréžto splatny budou teprve po pravomoci rozpočetního výměru (jako ku př. při obvěnění) a sice úroky až do dne splatnosti dotčené položky do dílčí podstaty.

²⁵⁾ Dle rozhodnutí nejv. soudu ve věstníku min. práv 1888 čís. 384 náleží tato náhrada (pojistné) do podstaty dílčí, poněvadž jest ustanovena k tomu, aby zamezila zmenšení ceny hypoteky. Dle rozhodnutí v Právníku r. 1890 čís. 11 uveřejněného má řešení otázky, zda tato náhrada náleží vydražiteli či do podstaty dílčí, dítí se pouze pořadem práva.

²⁶⁾ A sice proto, aby zmařen byl odpor, ježto přední hypoteka není kryta § 192 ex. ř., aneb aby předražba zmařena byla.

²⁷⁾ To platí dle čl. 156 ex. ř. o úrocích z dluhů na nejvyšší podání poukázaných.

²⁸⁾ Fruktifikátem rozumí se část nejv. podání připadající na pohledávky a břemena převzatá.

²⁹⁾ Dle čl. 156 ex. řádu přechází sice přiklepnutím na vydražitele jak nebezpečí tak plody, příjmy i břemena vydražené ne-

kdyby tento výtěžek stal se předmětem dalšího rozdělení. (§ 233 ex. ř.)

3. Vadium vydražitele prodlévajícího, jakož i jím složené lhůty nejv. podání, pokud dle předpisu tohoto zákona aneb dle podmínek dražebních sem spadají, jakož i jiné náhrady vydražitelem konané i s úroky § 155 ex. ř., na př. při relicitaci

4. Obnosy za požitá plody a příjmy dle čl. 137 ex. ř. vydražitelem nahrazené, jakož i obnosy ve smyslu ex. ř. vůbec do podstaty této plynoucí, na př. jistota osobou usedlost přijímající ve smyslu čl. 200 složená a pro její obmeškání za propadlou prohlášená.³⁰⁾

Poněvadž nový ex. ř. o tom se výslovně nezmiňuje, zda též pojistné za shořelou nemovitost do dílčí podstaty náleží, mohlo by se za to míti, že platí právo dosavadní, ač z čl. 290 odst. 2. se dedukovati může, že náleží pojistné pouze vydražiteli, poněvadž dle článku toho vyloučeny jsou z exekuce náhrady pojistné, které dlužníku ze smlouvy o pojištění domu aneb příslušenství usedlosti přísluší, avšak pouze, pakli těchto obnosů dle stanov k obnovení neb opravě stavby neb příslušenství jejího užito býti má.

○ všeobecných zásadách rozúčtovacích.

(Čl. 216, 217 ex. ř.)

Pokud v jednotlivém případě všechny osoby, jichž se rozpočet týče, souhlasí, rozúčtuje se cena trhová dle

movitosti, avšak nikoliv nemovitost sama a její příslušenství spolu prodané, tato přechází dle čl. 349 ex. ř. po splnění všech podmínek dražebních odevzdáním v držbu orgánem exekuci prováděcím, až do té doby může exekvent a každý hypotekární věřitel u soudu exekučního podati návrh na zavedení prozatímní správy vydražené nemovitosti, ba i vydražitel sám jest k takovému návrhu oprávněn, plní-li podmínky dražební. Z moci úřadu naříditi se má správa ta, pakli předražení pravoplatné přijato bylo a dřívejšímu vydražiteli nemovitost již odevzdána byla. Proti povolení správy takové jest dle čl. 239 odst. 3. stížnost vyloučena.

³⁰⁾ Viz pozn. 9.

jich souhlasu § 214 odst. 2,³¹⁾ jinak podle zákona, t. j. čl. 215 a násl. ex. ř. (to bude ovšem pravidlem).

Tu rozeznávají sluší:

1. zaplacení v hotovosti,
2. převzetí bez srážky z tržní ceny,
3. převzetí na srážku z tržní ceny.

ad 1. Nedoplatky ročních rent, výživného a jiných opakujících se platů právem zástavním pojištěných — až do přiklepnutí vypadající — mají dle čl. 216 a 217 ex. ř. především vydražitelem hotově zaplacený býti.³²⁾

Těž pohledávky zástavně zjištěné vyplátí se hotově, když věřitelé (ač-li jich pohledávka nevázne simultánně aneb není podmíněnou) do 8 dnů před rokem dražebním za to žádali (§ 171 odst. 2).

V souhlasu vydražitele může se i na pozdější takovou žádost hleděti. Do konce dražebního roku lze od žádosti té ustoupiti.

ad 2. Služebnosti, výměnky a jiná břemena realní, jimž přísluší přednost před nárokem k ukojení (Befriedigungs-Recht) aneb před zástavním právem exekventovým, mají dle čl. 150 ex. ř. bez srážky z tržové ceny vydražitelem převzata býti, ač-li k návrhu osoby třetí v souhlasu osoby oprávněné něco jiného stanoveno není.³³⁾

³¹⁾ Souhlas osob k stání rozpočetnímu se dostavivších nestačí, pokud dotčeno rozpočtem též osob nepřítomných, nenastávají tudíž následky kontumační dle čl. 56 ex. ř. ohledně návrhů při stání učiněných.

³²⁾ Dle dosavadního práva taková povinnost nestávala pouze tenkrát, pak-li vydražitel dle dražebních podmínek povinen byl břemena převzítí bez srážky z tržní ceny, měl ihned splatiti splatné částky těchto břemen. GIUW. 8450.

³³⁾ Dle praxe dosavadní (GIUW. 7405. 7600) činí se rozdíl mezi realními a personalními služebnostmi. Prvnější přebírá vydražitel bez srážky z tržové ceny, třeba by v podmínkách dražebních o tom žádná zmínka se nečinila, a sice i když tato služebnost věřiteli, jenž došel k placení, následuje Ger. Zeitg. 1883 č. 93. Personalní služebnosti zůstávají jen tenkráté váznouti, jsou-li kryty nejvyšším po-

Práva exekventu následující převzata býti mají toliko do výše dílčí podstaty. V případě konkurence exekventů rozhoduje prioritá práva před nejpřednějším exekventem, resp. před tím, jenž dobyt nejdrříve poznámku dražeb. řízení.

ad 3. Co se týče pohledávek, které na srážku tržní ceny se přejímají, platí jako dle dosavadního práva zásada dvojitá:

a) jisté pohledávky přikazují se in ordine privilegiato ve výsadním pořadí; těchto pohledávek jest dle nového exek. řádu mnohem více než dosud;

b) ostatní přikazují se v pořadí nevýsadním eventuelně in ordine hypothecario dle pořadí knihovního.

ad a) Pořadí výsadní požívají:

a) Dle čl. 120 odst. 4. ex. ř. útraty správy, udržení a nutného zlepšení nemovitostí, jakož i zálohy k tomu účelu dané — pakli po dobu zavedeného řízení dražebního pro osoby na nejvyšší podání poukázané nemovitost vydražená spravována byla.

β) Třileté realní veřejnoprávní dávky dle dosavadního práva zákonně výsadního pořadí požívající, a sice ode dne přiklepnutí tři leta zpět čítaje — ovšem s obmezením čl. 172 ex. ř. (byly-li totiž v čas přihlášeny), pak 3leté úroky z oněch dávek a útraty realní exekuce (a contrario mobilární, politické) třeba již nedoplatek daně mezitím zaplacen byl (§ 216 ex. ř.).

Jest litovati, že dle tohoto článku celá řada starých dvorských dekretů a nařízení bez nové codifikace zůstala v platnosti.³⁴⁾

dáním aneb je-li v dražebních podmínkách ustanoveno, že mají bezvýminečně zůstatí váznouti. GIU. 8482.

Prodá-li nemovitost dle čl. 32 konk. ř., nehledě na takovouto služebnost, má se vypočísti dle čl. 34 konk. ř. vypočtením uhrazovacího kapitálu v nejvyšší podání. GIUW. 1622.

³⁴⁾ Motivy odůvodňují toto ustanovení tím, že vypočítání všech těchto výsadní právo požívajících daní a poplatků nenáleží prý do exekuč. řádu a neposkytovalo by prý jistoty úplnosti do budoucna,

Sem spadají zejména dekr. dv. kanc. z 21. října 1822 č. 2042 sb. prov. z., 15. dubna 1825 č. 2089 sb. z. just., pak dv. d. 16. září 1825 č. 2132, 16. září 1826 č. 2219, 4. listop. 1831 č. 2533, 14. února 1840 č. 409 téže sb. a analog § 31 č. 1 konk. řádu.

Mezi realní veřejnoprávní dávky čítati sluší

aa) daň pozemkovou,

bb) daň činžovní a domovní třídní,

cc) daň z výnosů domů od činžovní daně osvobozených (§ 7 zák. 9. února 1882 č. 17 ř. z.),

dd) příspěvky konkurenční, t. j. přirážky obecní, okresní a zemské, totiž příspěvky k účelům obecním, okresním neb zemským na občany dle poměru realních daní rozvržené (dv. d. 4. ledna 1836 č. 113 sb. z. s., zák. 25. čce. 1864 č. 27 § 54 zák. ze dne 16. dubna 1864 č. 7 z. z. § 91,

ee) převodní poplatky, zejména poplatek dědický,

ff) kapitály vyvazovací, nebyla-li pohledávka vyvazovaná před tím knihovně vtělena §§ 21 a 22 cís. pat. 4. března 1849 č. 152 ř. z., § 26 zák. 11. května 1869 č. 87 z. z. pro Čechy — jinak nastupuje pořadí knihovní.

Ad aa) Nedoplatky daní z výdělku a z příjmů nepožívají práva privilegovaného, tak na př. nepřísluší takové pořadí daní z hornického podniku, poněvadž ani zákonem o daní z příjmu ani zák. horním ani konkursním řádem není přednost ta poskytnuta.³⁵⁾

Je-li živnost radikovaná, nepřísluší již tím samým nedoplatkům daně výdělkové a z příjmu z živnosti té přednost dotčená, nýbrž pouze, pakli živnost vydražená výlučně ku provozování té které živnosti jest zařízena,

čímž by schema zákona bylo povážlivě rušeno a bylo by prý ustanovení to pouze povahy přechodné.

Schuster v nejnovějším komentaru k novému soudnímu řádu z 1897 vyhýbá se vypisování těchto předpisů a praví velmi opatrně: „Die nähere Erörterung dieser Fragen gehört in das Privatrecht und zwar in die Pfandrechtslehre.“

³⁵⁾ Jinak Frühwald Meistbotsvertheilung.

opatřena na př. stroji tomu účelu sloužícími, na př. při mlýnech. (Judikat č. 116.)³⁶⁾

Promlčení privilegovaného pořadí nedoplatků daní realních nepřetrhuje se vedením exekuce — jinak při poplatku převodním — ustanovení toho (výjimečného) zde analogicky užiti nelze.

Ad bb) Trest peněžitý pro zamlčení činže při fasi činžovní daně nemá dle repertoria nálezu čís. 100 priv. pořadí.

Ad cc) Daním před rokem 1879 splatným nepřisluší pořadí to. Čl. 4 zákona z 29. května 1879 čís. 68 říš. zák., jud. čís. 102 a 107.

Ad dd) Přirážkami takoveto pořadí požívajícími jsou zejména t. zv. dlažebné a pravidelně též příspěvky školní, nikoli však t. zv. činžovní krejcar, byť i jej domácí sám platil, neboť tento jest pouze přirážkou k činži nájemníkům vyměřené, jud. ze dne 23. června 1896 čís. 135. Rovněž nenáleží sem platy za vodu a čištění stok Gl. U. W. 2219.

Ad ee) Promlčení těchto poplatků se přetrhuje, jakmile podniknut byl právní prostředek k jich dobytí. Byla-li usedlost do pozůstalosti patřící před odevzdáním pozůstalosti prodána v exek. dražbě, nemá poplatek převodní, třeba již vyměřený, této přednosti. (Centralblatt f. jur. Praxis 1885 str. 31, repertorium nálezu čís. 163, Právnik 1896 str. 384.) Nebyl-li převodní poplatek v čas zapraven, může býti zaznamenán do knih pozemkových a zůstává mu pak pro případ uplynutí doby, po kterou výsadního pořadí požíval — pořadí knihovní. (Nařiz. min. fin. 3. května 1850 čís. 181 čl. 13 a 14.)

Priorita zákonní nepřísluší trestu poplatkovému, na př. že poplatkové jednání v čas k vyměření poplatků nebylo ohlášeno. (Min. nař. 12. července 1859 č. 15 a 61.)

³⁶⁾ Myslím, nesprávně přikazuje se daň z úroků pohledávek v pořadí kapitálu tak, že se čítá mezi příslušenství, pro něž jistá nejvyšší suma při kapitálu jest zjištěna — jinak má se věc, pakli příslušenství výslovně též daně ty v sobě zahrnuje.

Ad ff) Roční odškodňovací renta kapitalisovaná dvacateronásobným obnosem.

Ony kapitály vyvazovací, které povstaly při provedení vyvazování podle zákonů ze dne 7. září 1848 čís. 1180 sb. z. s. a ze dne 4. března 1849 č. 152 říš. z. a které dosud na statech vážnou, nebylo-li ohledně jich neb jejich lhůt exek. právo zástavní dobyto, sluší dle zákona zemského ze dne 16. května 1877 čís. 25 z. z. za vymazané pokládati a nesluší tudíž na ně při rozpočtu zřetel bráti.

Výsadní přednost daní a jiných veřejnoprávních dávek nemine postupem na soukromníky (Právník 1876 str. 234).

Mezi realní veřejnoprávní dávky čítají se, a pořadí priv. však po daních, požívají tříleté příspěvky tyto:

gg) k nábož. matici dle čl. 22 zák. ze 7. května 1874 čís. 51 říš. z.;

hh) propinační a hasičské (z. 30. září 1869 č. 59 z. z.);

ii) jedná-li se o rozpočet horní entity, pohledávky v čl. 41 odst. 2—4. konkursního řádu uvedené;

jj) k družstvům t. zv. vodním dle čl. 23 zák. ze dne 30. května 1869 čís. 93, pak k vydržování děl vodních, jezů a pod. dle dv. dek. z 22. listopadu 1831, ze 4. ledna 1836 čís. 113 (Gl. U. W. čís. 4270). Právo to pomíjí pouze vyloučením toho kterého pozemku ze svazku družstva aneb rozejitím se družstva toho;

kk) zemí neb obcí, resp. zvláštních ústavů na dluh k účelům komassace pozemků povstalý (čl. 44, 45 zák. 7. června 1883 čís. 92), však tyto pouze po daních realních a po příspěvcích k vodním družstvům a teprve tenkrát, až pro království České zákon zemský podrobností se týkající vydán bude;

ll) praxe zdá se již býti ustálena v tom směru, že příspěvky k úrazové pojišťovně ve smyslu zákona z 28. prosince 1887 č. 1 ex 1888, dále k nemocenské pokladně dle zák. ze 30. března 1888 čís. 33 říš. zák.

resp. ku bratrským pokladnám horníků dle zák. z 28. července 1889 čís. 127 říš. zák. požívají priv. pořadí, pokud živnost, v níž dělníci jsou zaměstnáni, se na nemovitosti vydražené provozuje, při tom buďž vykázáno, že politická exekuce nevedla k cíli.^{36a)} Jinak přísluší příspěvkům těm pouze pořadí knihovni.

mm) Dle čl. 1 zák. ze dne 6. července 1896 č. 144 říš. zák. při zápůjčkách ku zavodnění neb odvodnění (drainage) poskytnutých, pakli splacení rentami umluveno, vkládá se takováto renta meliorační na pozemek dotýčný, avšak přísluší těmto rentám (tříletým) přednost přede všemi pohledávkami knihovními po daních a veřejných dávkách, pak po příspěvcích pro vodní družstva (čl. 23 zák. z 30. května 1869 čís. 93 říš. zák.) a pro komasací pozemků (čl. 44 zák. 7. června 1883 čís. 92).

Dle čl. 6 zák. o melioracích přísluší táž přednost též eventuelním příspěvkům správním (regijním) a jistotě pro útraty sporu a exekuce zjištěné.³⁷⁾

^{36a)} Na př. při živnosti stavitelské, zednické, pokryvačské a j. k vystavení domu potřebných. Nesprávná jest tudíž žádost zem. úraz. spol. pro král. české za přikázání příspěvků z vydražené usedlosti dávno dostavené, kterou podnikatel zaměnil za nedostavený, v exekuci neprodaný dům, kdež ovšem dělnictvo měl zaměstnáno.

V Právníku 1895 str. 798 a násl., pak Věstníku nařízení min. práv 1894 str. 180 odůvodněno jest výsadní přikázání těchto příspěvků tím, že dle čl. 26 zák. z 28. prosince 1887 čís. 1 mohou příspěvky ty cestou správní býti vymáhány, tím propůjčen jim titul zákonní k nabytí práva zástavního. Správnější zdá se býti odůvodnění, že příspěvky ty, jsouce povahy veřejnoprávní, mají za účel zachování podstaty podniku, resp. podstaty dražební, která by ceny neprovozováním podniku pozbyla, aneb také tím, že stát má v tom nemalý zájem, aby tak velká část příslušníků, jako je třída dělnická, vydána nebyla hře náhody ve svých vitalních interestech, nýbrž zaopatřena byla v případech nezpůsobilosti k výdělku při podniku způsobené. Viz krásný čl. v Právníku 1893 str. 817 a násl. od Lukáše.

³⁷⁾ Pouze tenkrát nastává výjimka z tohoto pravidla, pakli tyto nedoplatky při usedlosti vydražené po provedení melioračních prací převyšují cenu docílenou melioracím podnikem, v kterémžto

nn) Dle čl. 21 zák. ze dne 7. července 1896 č. 140 říš. zák. o t. zv. služebnostech cest nezbytných (Notwegeservituten) přísluší obnosu odškodňovacímu zástavním právem zjištěnému táž přednost jako příspěvkům melioračním.

oo) výlohy podnikací při železnicích viz § 74 zák. ze dne 19. května 1874 č. 70 ř. z., který dle čl. XIII odst. 1 úvod. pat. k exek. řádu v platnosti zůstal.

Nestačí-li nejvyšší podání ku krytí všech privileg. pohledávek, má se rozdělit poměrně.

γ) Dle čl. 216 exek. řádu nov. přikázány býti mají po daních a veřejných dávkách nedoplatky mzdy služebných a dělníků za půl léta ode dne přiklepnutí zpět počítaje, a sice těch, kterých se ku hospodaření na pozemku k účelům zemědělným neb lesním užívalo.³⁸⁾

Ad b) Pořadí nevýsadní event. knihovní:

α) Pohledávky právem zástavním na nemovitosti vydražené váznoucí, a sice i pohledávky berní a poplatkové knihovně zjištěné, dále pohledávky zástavním právem nezjištěné exekventu příslušící v pořadí poznámky zavedeného řízení dražebního čl. 135 ex. ř.³⁹⁾

případě mohou věřitelé knihovní přednost před rentou meliorační požívající žádati, aby výsadní právo renty meliorační omezeno bylo na část výtěžku dražebního odpovídající skutečnému zvýšení ceny, zbytek renty má pak pořadí knihovního vkladu.

³⁸⁾ Toto ustanovení nenalézá se ani ve vládní předloze ani v návrhu výboru a sluší je za velice aequitní pokládati. Jest litovati jen, že nebylo v mnohém ohledu rozšířeno zejména vzhledem ku horečnému ruchu stavebnímu ve velkých městech a s tím spojené nezdavé mnohdy podnikavosti bylo by oprávněno, aby totéž pořadí měly pohledávky živnostníků (truhlářů, zedníků, pokryvačů, malířů, sklenářů a pod.) při stavbě zaměstnaných, ať už novostavba aneb přestavba se podniká. Podobný návrh podán byl na sněmu král. českého dne 13. února 1897 poslancem Iro a soudr.

³⁹⁾ Ex. řád novy připouští, aby jednání dražební bylo zavedeno též na žádost věřitele, pro něhož právo zástavní na nemovitosti nevázne, pakli pohledávka jeho jest vykonatelná (vollstreckbar, postupem výkonu nabytá) § 135 exek. ř. Poznámkou

β) Uhražovací kapitál za služebnosti, výměnky a j. břemena realní do nejv. podání vpočtená.

γ) Odškodňovací nároky za práva nájemní ve smyslu čl. 1121 obč. z., jakož i za jiná práva a břemena vydražitelem dle podmínek dražebních a výsledku dražby převzatu býti mající, při čemž o pořadí nejen knihovní vklad, nýbrž i doba zájemního popsání neb jiných aktů právo zakládajících rozhoduje.

δ) Více než tříleté splatné daně s přírážkami, poplatky převodní a jiné splatné veřejné dávky realní, požívající jinak privilegovaného práva zástavního dle předpisů stávajících (§ 217 ex. ř.).

ε) Více než tříleté splatné úroky, renty živné a jiné opětuující se dávky ze smlouvy aneb zákona odvozené, pokud právem zástavním pojištěny jsou — podle pořadí kapitálu aneb práva (čl. 14, 17, 18 knih. zák.).⁴⁰⁾

Ad α) Stejného pořadí s kapitálem a dotyčným právem požívají soudně upravené (ne politické) útraty sporu a exekuce povstalé dobýváním nároků v čl. 216 odst. 2. až 4. ex. ř., pak ode dne přiklepnutí ne více než tříleté na smlouvě neb zákoně se zakládající úroky renty a živné, jakož i jiné se opětuující dávky.

zavedeného řízení dražebního nabývá tento věřitel práv věřitele zástavního v pořadí poznámky té a může dle čl. 203 ex. ř., nepokračuje-li v řízení dražebním, žádati za vklad práva zástavního pro pohledávku svou v pořadí této poznámky. Praktické jest poskytnutí práva zástavního zejména pro ušetření poplatku vkladního ($\frac{5}{8}\%$ kapitálu), však vzhledem k tomu byla již novella poplatková ve formě vládní předlohy v měsíci květnu 1897 říš. radě předložena.

⁴⁰⁾ Dle dosavadní praxe sporno, zda tyto se přikázati mají. Dle rozhodnutí Věstníku min. práv 1894 str. 198 přikazují se tehdy, pakli všichni věřitelé uhrazení byli. Dle jud. čís. 106 mají dojít zaplacení, bylo-li pro ně právo zástavní vloženo v pořadí tohoto práva. Z pravidla bude však o přikázání jich postaráno pojištěním jistého nejv. obnosu pro příslušenství; to činí zejm. banky a záložny, při čemž se výslovně o více než tříletých úrocích v dluhopisech zmiňují.

Dosud pochybno bylo, zda tříletým úrokům příslušela přednost v pořadí kapitálu tehda, nebyly-li u pohledávky vtěleny. Praxe prikazovala je správně pouze tenkrát, pak-li pro příslušenství byl při kapitále zjištěn nejvyšší obnos a dostalo-li se na tento obnos z podstaty dražební. (Právník 1889 str. 452 Gl. U. W. 4452, 7431.) Přednost příslušela pak vůbec tříletým úrokům ode dne dražby zpět počítaje a ne ode dne přiklepnutí (v návrhu k ex. řádu bylo docela stanoveno, že úroky příslušetí mají ode dne posledního rozpočtu čítaje).

Sporno rovněž, zda též útraty kvitování a vyzvednutí kapitálu prikázaného mezi útraty exekuce čítati sluší, pravidelně bude o ně v příslušenství citováním jich postaráno.

Nestačí-li podstata dražební, má příslušenství (čl. 1416 obč. z.) před kapitálem dojít zaplacení, a sice napřed útraty, pak úroky.

Tak zv. hyperocha, totiž co zbude po zaplacení všech vypsanych nároků, připadá dlužníku.

○ zvláštních ustanoveních rozpočtu se týkajících. (Čl. 218—228 ex. ř.)

Dle starší praxe býval vydražitel podmínkami dražebními vázán, aby předložil návrh, dle kterého rozpočet dítí se má, ač nepředložení návrhu nemůže mít za následek relicitaci Gl. U. W. 7016, 8494.

Pohledávky při rozpočetním stání za liquidní uznané prikazovány bezvýmínečně (§ 107 s. ř., min. nař. ze dne 24. října 1794 čís. 199 lit. b.), avšak i pohledávky, kterým bez dostatečného osvědčení odpirána byla pravost exekutem, prikazovány bezvýmínečně, pakli prokázány listinou k exekuci způsobitou (pravoplatným rozsudkem, soudním smírem, výtahem z knih ústav rak. pro všeobecný úvěr pozemkový s dluhopisem aneb výtahem z knih hypoteční neb zemské banky král. čes. neb notářským spisem

k exekuci způsobilým. § 2 dvor. dekr. 22. června 1836 čís. 145 sb. z. s.).

Vklad o sobě dokazuje pouze, že nabyto bylo právo zástavní, nikoliv ale neskytá výkazu o pravosti pohledávky. Pakli exekut k liquidacnímu stání se dostaví pravosti pohledávky hypotekární dosud titulem exekutním nevykázané odporoval a při tom se dovolával listin výmazných, z nichž pominutí pohledávky plynulo, aneb pakli věřitel sám při stání přítomný doznal illiquiditu exekutem tvrzenou aneb jestli pro pohledávku jen znamenanou lhůta k žalobě spravovací uplynula (§ 45 knih. řádu) aneb žaloba sama pravoplatně zamítnuta byla (§ 46 knih. řádu) — nepřikazovala se takováto pohledávka k zaplacení, nýbrž udělováno ve výměru rozpočetním výmazné svolení ohledně pohledávek těch. (Analogie dv. dekr. 22. června 1836 čís. 145, § 2 odst. 2., § 33 lit. d.)⁴¹⁾

Tak jako dosud mají dle nov. exek. řádu dle čl. 218, nestačí-li podstata dražební, nároky stejného pořadí pořívající i s příslušenstvím podle poměru celých obnosů býti prikázány.

Byla-li postoupena pohledávce nějaké přednost knihovně, nastupuje pohledávka tato na místo pohledávky ustupující. Viz § 30 knih. zák.

Souhlasu věřitelů mezi oběma pohledávkami vložených netřeba; postoupené pořadí trvá i když ustupující pohledávka před dražbou vymazána.⁴²⁾ Je-li pohledávka

⁴¹⁾ Vázne-li na takové pohledávce nadzástavní právo, tu arcit toto pohledávání nadzástavním právem zjištěné přes neplatnost aneb uhasnutí původní hypotekární pohledávky zastavené zachováno a prikázáno budíž. § 51 knih. ř.

⁴²⁾ Schauer Kommentar z. Exekutionsordnung 1897, jinak dle dosavadního práva. Bílý v Právníku 1895 str. 645 a násl. Tyž tvrdí opak a odůvodňuje to tím, že smlouva o postup přednosti vznikla za existence obou pohledávek a učiněna byla pro případ, že obě pohledávky při rozvrhu tržové ceny budou konkurovati, existovati. Základem jejím jest knihovní stav v okamžiku jejího vzejití a může jen tak dlouho působiti, dokud právě tento stav knihovní trvá. Myslime, že i dle dosavadní praxe správnější jest

předstupující (věřitele zadnějšího) větší než ustupující (věřitele přednějšího), předchází, ač-li strany nic jiného neumluvily, též na místě původním též pohledávce ustupující. (Byla-li na př. postoupena přednost pohledávkou A v obnosu 600 zl. pohledávce B v obnosu 1000 zl., přikáže se v pořadí A část 600 zl. z pohledávky B a v pořadí pohledávky B zbytek této pohledávky, totiž 400 zl. a pak teprv pohledávka 600 zl. sub A uvedená). Tím odstraněny byly v theorii a praxi dosavadní stávající pochybnosti (viz opačné rozhodnutí Gerichtshalle 1895 čís. 29).

Relativní neplatnost hypoteky v odpůřícím procesu prohlášená neodůvodňuje nastoupení odporovatele v pořadí práva zástavního, jemuž odporováno, nýbrž má pouze ten účinek, že při vyměření podílu na odporujícího připadajícího se na tuto pohledávku nehledí (Gerichtsztg. 1891 čís. 30).

Význam poznámky odpůřící týkající se právního jednání, na jehož základě právo vlastnické vloženo (§ 46 zák. ze dne 16. března 1884 čís. 36 ř. z.), v případě povolené dražby nemovitosti dotyčné byl sporným dle dosavadního práva a tím více dle nového exekučního řádu. Dosud hleděno na poznámku odpůřící, stala-li se před povolením dražby — již v dražebních podmínkách; stala-li se později, však před dražbou, musí si vydražitel dle čl. 46 citovaného zákona výsledek sporu dáti proti sobě líbiti.

V novém exek. řádu činí se o poznámce odpůřící zmínka v čl. XIII odst. 8. úvodního pat., dle něhož má poznámka ta rovněž platnost a může dle čl. 381 a 382 exek. řádu pro případ vážnutí takovéto poznámky exekuce ku zjištění se povoliti.⁴³⁾

náhled, že i po výmazu přednější pohledávky přednost trvá, neboť postupem přednosti nabytí právo zadnější věřitel, býti zaplacenou v pořadí přednějším a ježto se o smlouvu jedná, nemůže právo to státi se jednostranným aktem illusorním.

⁴³⁾ Myslíme, že v případě této poznámky dražební jednání dle čl. 134 odst. 3., poněvadž se provésti nedá, se má ve smyslu

Pohledávky, ku jichž dobytí před zavedením řízení dražebního nařízena byla t. zv. nucená správa (Zwangsverwaltung, termin to pro sekvestraci v nov. ex. ř. volený), přikázati se mají z podstaty dražební v pořadí nároků k úkoji exekventu příslušcímu (čl. 104 ex. řádu), byť i tento ani práva zástavního na nemovitosti nepožíval aneb k řízení dražebnímu ani nebyl přistoupil, ovšem se předpokládá, že byla nucená správa knihovně poznamenána a že nebyla před řízením dražebním zaražena čl. 129 odst. 4.⁴⁴⁾

Dle čl. 104 ex. řádu rozhoduje o pořadí práva exekventova čas, kdy žádost za poznamenání nucené správy úřadu knihovního došla, aneb je-li úřad donucovací správu povolující totožným s knihovním úřadem, čas, kdy došel návrh, aby nařízena byla správa donucovací. Exekvent, pro něhož poznámka ta se stala, předchází pak, co se týče splatné pohledávky jeho s příslušenstvím (t. j. tříletými úroky, nedoplatky důchodů, útratami sporu a exekuce), pokud se týče požitku této nemovitosti všem věřitelům, kteří teprve po této době knihovních práv nabudou na nemovitost tu aneb vymohou si správu donucovací.

Do odstavce o tak zv. zvláštních ustanoveních rozpočtu se týkajících náleží zejména ona jednající:

A. O pohledávkách pod podmínkou rozlučovací (resolutivní) zjištěných.

čl. 101 ex. ř. zastaviti buď vůbec, aneb proti poskytnutí jisté lhůty na odstranění překážky v cestě jsouci.

⁴⁴⁾ Podobně jako v poznámce 39. dotčeno, poskytuje nový ex. ř. pro pohledávky postupem výkonu nabyté, vykonatelné (vollstreckbar) právo dojití zaplacení z požitků nemovitosti již na základě dobyté poznámky nucené správy, aniž by bylo třeba, aby právo zástavní pro pohledávku exekventa bylo zjištěno aneb pro tuto poznamenáno zavedené řízení dražební. Tím stává se pohledávka nárokem k úkoji (Befriedigungsrecht). Hledíme-li k definici práva zástavního v čl. 447 obč. z., nejví se ustanovení to žádou zvláštností nového ex. ř., neboť jest dle čl. toho právo zástavní právem dojití ukojení z jisté věci (Befriedigung zu erlangen).

B. O pohledávkách pod podmínkou suspensivní zjištěných.

C. O pohledávkách simultanně váznoucích.

D. O ostatních pohledávkách právem zástavním zjištěných.

E. O služebnostech a břemenech realních.

Ad A. Pohledávky pod podmínkou rozlučovací právem zástavním pojištěné mají zapraveny býti příkázáním hotovosti dle čl. 216 a 217 ex. ř. na ně připadající; věřitel má však vrácení přijatého obnosu pro případ, že podmínka nastane, pojistiti a sice způsobem v čl. 56 n. soud. ř. naznačeným, poněvadž ex. ř. o způsobu jistoty se nezmiňuje (čl. 78 ex. ř.).⁴⁵⁾ Odepřel-li věřitel dle čl. 220 poskytnutí jistoty, má se obnos ku zaplacení pohledávky podmíněně potřebný na úrok uložit. Běžné úroky pak mají býti osobě podmíněně oprávněné za náhradu smluvených úroků placeny. Je-li pohledávka podmíněná nezúročitelnou, mají úroky ty připadnouti věřitelům z exekuční podstaty úplna neuhrazeným podle pořadí jich pohledávek, aneb není-li takových, exekutu.

O věřiteli má se za to, že poskytnutí jistoty odepřel, pakli neprohlásil nejdéle při posledním rozúčtovacím stání, že jest ochoten ji složit, aneb pakli v čas nabízenou jistotu před tím, než rozpočetní usnesení právní moci nabude — nesložil. Podle čl. 229 odst. 2.

⁴⁵⁾ A sice složením k soudu buďsi v hotovosti v tuzemských cenných papírech, hodících se k ukládání sirotčích peněz, a dle soudního uvázení též v jiných cenných papírech na burse prodávaných, kupony a talony opatřených, dle kursu ze dne složení. Podle uvázení soudu mohou též spořitelní knížky tuzemských spořitelů, neb vkladní knížky hospodářské neb jiné tuzemské záložny za jistotu býti připuštěny. V případě nedostatku jiné jistoty, o čemž soud osvědčení vyžadovati může, jest oprávněn soud za jistotu připustiti též zřízení hypoteky zákonní jistotu poskytující dle čl. 1374 obč. z. (dům do $\frac{1}{3}$, usedlost do $\frac{2}{3}$) aneb rukojmí k placení schopného, majícího všeobecnou soudní pravomoc v tuzemsku.

má v rozpočetním výměru výše jistoty býti naznačena. Vždy má se při rozpočtu hleděti na to, až podmínka ve smyslu čl. 219 odst. 2. nastane.

Stejným způsobem jako pohledávky s podmínkou rozlučovací, mají příkázány býti pohledávky, ohledně nichž v knihách poznámka spornosti dle čl. 61, 66, 69, 72 kn. z. (pro neplatnost vkladu, trestního činu, promlčení neb vydržení) aneb žaloba na výmaz, na př. následkem promlčení neb zaplacení dle č. 69 kn. z. vázne.

Ad B. Totéž co ad A. o pohledávkách s podmínkou rozlučovací podotčeno, platí též o pohledávkách s podmínkou suspensivní zjištěných a má obnos na tyto pohledávky z rozpočetní podstaty připadající po hotovém zaplacení příslušenství dle čl. 216 a 217 až do nastoupení podmínky oné na úrok uložen býti, to platí zejména o obvěnění čl. 1218 obč. z. a o společenství statku 1232 a 1233 obč. z.⁴⁶⁾ Úroky připadají podmíněně oprávněnému, není-li pohledávka však zúročitelnou, osobám v čl. 220 odst. 2. naznačeným a uvolněný kapitál říká se dle předpisu čl. 219 odst. 2.

Ad C. Pohledávky simultanně zjištěné mají dle čl. 222 ex. ř. **hotově** z rozpočetní podstaty vyplaceny býti a nepřejímá je vydražitel (§ 171 odst. 2. ex. ř.). Tu činiti sluší rozdíl:

a) byly-li veškeré pro pohledávku nedílně zavazené nemovitosti prodány,

⁴⁶⁾ Totéž platilo dle dosavadního práva, obvěnění na nemovitosti mužově váznoucí neb k soudu složené připadá, pakli žena před mužem zemře, realním věřitelům Gl. U. W. 5383, úroky pak z uloženého kapitálu mají užity býti k úkoji následujících věřitelů realních a nemají se vypláceti exekutu aneb náležeti do podstaty konkursní. Gerichtsztg. 1883 čís. 86. Mají se tudíž kapitály ty příkázati eventuálně pro případ úmrtí manželky před mužem. Gerichtshalle 1884 čís. 16.

Při společenství majetku má se polovice nejv. podání soudně uložit a polovice užiti k uhrazení realních věřitelů exekuta, pro něž toto společenství statku je zjištěno.

b) pakli jen některá ze simultanně zavazených nemovitostí prodána byla.

Ad a) V tomto případě mají jednotlivé rozpočetní podstaty onou částkou přispívati, kteráž má se ku pohledávce i s příslušenstvím tak jako zbytek podstaty z jednotlivé hypotéky po zaplacení předcházejících nároků vybývající k sumě těchto zbytků.⁴⁷⁾

Žádá-li věřitel zaplacení v poměru jiném než naznačeno, mohou věřitelé zadnější proto ku zkrácení přišedší žádati obnos z rozpočetních podstat, který by dle vypsaného poměru na ně připadl, potud, pokud toho ku krytí nedoplatku třeba.

Táž zásada platí dle čl. 238 ex. řádu též pro pohledávky na částech téže hypoteky nedilně vázoucí.⁴⁸⁾

Ad b) Nejsou-li všechny simultanně zavazené nemovitosti zároveň prodány, nenastane převzetí těch kterých pohledávek ani když všichni účastníci s tím souhlasí, nýbrž mají zadnějším věřitelům vypočteny býti náhrady na místo zbytků podstat dražebních a za základ těchto náhrad běře se celá cena odhadní podle daní vypočtená a ne po odrážce předcházejících věřitelů § 141 odst. 1. exek. ř.⁴⁹⁾ Bližší ustanovení, jakým způsobem tato odhadní cena vypočtena bude, vydána budou ve formě nařízení.

⁴⁷⁾ Tímto ustanovením odstraněny byly veškeré pochybnosti kolísavé praxe a přijata úplná zásada čl. 37 konk. ř. (Spruchrepertorium čís. 4.) Podle dosavadní praxe byla zásada ta střídavě užívána. Nebyly-li všechny simultanní hypoteky vlastnictvím téže osoby, užíváno tohoto čl. 37. konk. ř. pouze proti takové třetí osobě co držitel, pakli podaná naň hypotekární žaloba exekuce a dražba se provedla. Gerichtshalle 1883 str. 103.

⁴⁸⁾ Pochybné zůstává dle nového exek. řádu, zda má se řídití rozpočet dle týchž zásad, pakli dřívější nedilná nemovitost na více ideálních částí rozdělena a solidární závazek nastal. Dle dosavadní praxe nemohla žádati přikázání celé pohledávky z každého dílu ideálního. § 457 obč. z. Právnik 1879 str. 464.

⁴⁹⁾ Jinak ve vládní předloze; proč se změna stala, vysvětleno není.

Nárok odškodňovací věřitelů zadnějších má pro tyto na neprodaných simultanně zavazených nemovitostech vložení býti v pořadí pohledávek přednějších, úplně neb z části zaplacených. Vklad ten stane se soudem k návrhu, k němuž pak legitimování jsou i vlastníci simultanně zavazených nemovitostí; žádá-li se toliko výmazu zaplacených pohledávek, ne však vklad náhradních nároků zároveň, užije se analogie čl. 97 knih. z. (žádost se zamítne).⁵⁰⁾

Ad D) Všechny ostatní pohledávky právem zástavním pojištěné, počítaje v to i pohledávky daní a poplatků takto zjištěných, mají, nebylo-li nejdéle v 8 dnech před dražebním stáním placení v hotovosti žádáno — převzaty býti vydražitelem, jsouce mu vpočítány v nejvyšší podání.⁵¹⁾

Uroky až do přiklepnutí splatné, jakož i ostatní příslušenství má se v hotovosti z podstaty dražební zaplatiti.

Při pohledávkách ve zlaté měně, stříbrné neb cizí měně, pak před 21. květnem r. 1848 a po 13. únoru 1856 ze zápůjček třeba tuzemskou stříbrnou mincí da-

⁵⁰⁾ V dosavadní praxi vkládalo se pro věřitele, který následkem volby věřitele simultanního, jemu předcházejícího, zkrácen byl, právo zástavní v pořadí pohledávky věřitele k placení došedšího, jinak však užíváno rovněž zásady čl. 37 konk. řádu Gl. U. W. 6477. Spruchrepertorium 124.

⁵¹⁾ Věřitelé, kteří v čas placení v hotovosti požadovali, mohou během rozpočetního stání upustiti od této své žádosti a spokojiti se s převzetím dluhu vydražitelem a propuštěním dřívějšího dlužníka ze závazku. Takovéto vyjádření víze vydražitele, pokud není pohledávka splatnou, týž může však pohledávku více než 4% zúročitelnou dle čl. 153 ex. ř., není-li smlouvou kratší doba určena, na půl léta vypovědět. Ustanovení to nemůže ani k návrhu stran býti soudem změněno, čl. 162 odst. 1. exek. ř. Při vypočítání úroků (více než 4%) má se hledětí též na t. zv. příspěvek režijní; úroky ve zlaté mají se přeměnit na měnu běžnou.

Dotčený režijní příspěvek zdražuje úvěr vůbec již dosud tak, že dle Horáčka „Příspěvek k otázce agrární“ jsou v Čechách záložny, které až na 9% půjčují, 38 záložen pak na 7%.

ných účtovatí lze agio ze dne dražby, pakli dotyčný závazek z knih jest patrný. Pohledávky vůbec, tedy i bez udání měny, před r. 1799 povstalé, pokud měly přijíti po 1. listop. 1858 k placení, mají dle § 5. cís. nař. ze 27. dubna 1858 ř. z. 63 a § 3 cís. nař. 27. dubna 1858 č. 64 ř. z. dle poměru vídeňské měny čili 42 zl r. č. za 100 zl. víd. měny placeny býti. (Knih. jud. č. 123, rep. nál. č. 148. [věst. min. práv 1890 rozh. č. 521, věst. min. práv 1891 rozh. č. 620]). Jinak počítati sluší 100 zl. konv. měny na 105 zl. r. č., 100 zl. říšské měny za 87 $\frac{1}{2}$ zl. r. č. (§ 5 cís. pat. z 27. dubna 1858 č. 63 ř. z.). Kopa grošů míšenských rovná se 1 zl. 20 kr. konv. měny čili 1 zl. 22 kr. rak. č. (Provinzial-Ges.-Sam. 1843 str. 523, cís. pat. z 15. května 1779.) Kopa čes. grošů rovná se 2 zl. 55 kr. r. č.

Nyní platí od 2. srpna 1892 měna korunová (zák. 2. srpna 1892 čís. 126 ř. z.).

Zádáno-li zaplacení v hotovosti ohledně pohledávek nezúročitelných, určitým dnem splatných⁵²⁾ (betagt), má se na pohledávku tu obnos z rozpočetní podstaty připadající pod úrok uložiti až do nastoupení podmínky. Úroky do dne splatnosti sběhlé připadají věřitelům následujícím na prázdno vyšlým, eventuelně, není-li jich, dlužníku. Přejímá-li vydražitel takovéto pohledávky vpočítáním v nejvyšší podání, má vydražitel zákonní úroky až do nastoupení podmínky platiti tímtež právě popsaným způsobem.

Jsou-li právem zástavním pojištěny pohledávky, které z poskytnutého úvěru, z vedené správy aneb z náhrady škody povstati mohou (pohledávky úvěrní, jistotní), mají pohledávky až do posledního rozpočetního stání povstalé co do kapitálu a příslušenství zaplacený býti způsobem všeobecně pro pohledávky zástavním právem pojištěné platícím (splacení v hotovosti,

⁵²⁾ Na př. nárok na vrácení věna dle čl. 1227 a 1228 obč. z. dle toho, záleželi-li věno z movitostí neb nemovitostí.

uložením pod úrok neb vpočtením).⁵³⁾ Placení v hotovosti nemůže žádáno býti ohledně pohledávek takových, které po stání dražebním vznikly (čl. 171 odst. 1. a 2. a 223 exek. ř.). Věřitel má nejdéle při stání dražebním ústně neb protokolárně ohlásiti, do jaké výše mu pohledávky v rámci poskytnutého úvěru povstaly. Mimo to ovšem mají pohledávky ty k rozpočetnímu stání býti přihlášeny. (§ 171 odst. 3., § 211 ex. ř.)⁵⁴⁾

Část z udaného nejvyššího obnosu, která tímto způsobem nebyla vyčerpána, zaplacení dojde příkázáním přiměřené hotovosti z podstaty dražební. Hotovost ta má se pod úrok uložiti. Úroky mají se přikázati věřitelům nezúplna k placení dospělým, a není-li jich, exekutu, ovšem vždy, aniž by zkráceny byly nároky dotyčného věřitele, aby užiti mohl hotovosti samé na zaplacení pohledávek jemu nově povstalých. Těmto osobám (následujícím věřitelům a exekutu) připadá ovšem též část kapitálu, která po skončení kreditního neb konečného poměru zbude (§ 219 odst. 2.). Rozumí se samo sebou, že pakli tento poměr již při stání rozpočetním jest zakončen, má se nejvyšší podání pouze do výše pohledávek již povstalých přikázati. Pokuty konvenční mají se přikázati jako pohledávky úvěrní.

Podle čl. 228 ex. ř. má se na pohledávky, pro něž právo zástavní pouze zaznamenáno, pouze tenkrát zřetel bráti, prokáže-li se nejdéle při posledním rozúčtovacím stání, že jednání ku spravení záznamu zavedeno (čl. 41., 42. kn. z.), aneb pakli v té době lhůta k za-

⁵³⁾ Podle Raubra (Meistbot) má pohledávka nákladu konaného za pronájemce nájemníkem, žádána-li v době 6 měsíců, dle čl. 1097 obč. z. přednost podle analogie 29 odst. 1. lit. c) konk. ř.

⁵⁴⁾ Bohužel není žádná sankce na to dána, pakli dotyčný věřitel své pohledávky nepřihlásí. Dle dosavadní praxe dávana oprávněnému u vyřízení rozpočetního stání lhůta praeklusivní ku prokázání vzniku pohledávek do zjištěné výše. Pochybno při tom, zda stačí průkaz listinou (vyjádření) dlužníkem hypotekárním (bývalým vlastníkem nemovitosti) vydaný.

vedení tohoto spravovacího řízení dosud běží (§ 43, 45 kn. z.).⁵⁵⁾ Až do skončení processu o spravení má dotyčná kvota rozpočetní podstaty pod úrok uložena býti.

V novém ex. řádu nečiní se zmínka o tom, jakým způsobem přikázati sluší pohledávku právem nadzástavním pojištěnou⁵⁶⁾ (ve smyslu § 51 kn. z.), nejspíše bude třeba pohledávku superkondikovanou přikázati v pořadí knihovním s výhradou supervkladu.⁵⁷⁾

Ad E. Co se týče služebností a břemen reálních, sluší činiti rozdíl mezi:

- a) oněmi, kteréž jsou neomezeného trvání,
- b) oněmi, kteréž jsou omezeného trvání,
- c) břemena reální mimo výměnky,
- d) výměnky.

Ad a) Při těchto má soudce, pokud se jedná o služebnosti a břemena, která exekventu v pořadí následují a tudíž vydražitelem převzata býti musí (buď dle podminek dražebních neb výsledku dražby se mu do nej-

⁵⁵⁾ Dle dosavadní praxe, byl-li záznam při likvidačním stání spraven, resp. exekutem za spravený uznán, přikázána pohledávka bezvýmínečně, aneb nebyl-li spraven, dána lhůta ku provedení řízení spravovacího a dotyčná část výmínečně přikázána složená k soudu. Nezdá se býti správným rozh. v Právniku 1894 str. 96, že má se pohledávka zaznamenaná vždy bezvýmínečně přikázati a nabyli rozpoč. výměr moc práva, že nastává spravení záznamu.

⁵⁶⁾ Dle Frühwalda Meistbotsvertheilung má se dotyčná část nejvyššího podání k soudu složití a veškerá nadzástavní práva na toto depositum převésti.

Dle čl. 123 kn. z. nebyla v dosavadní praxi odůvodněna pochybnost, zda věřitelé nadzástavní o dražebním stání vyrozuměni býti mají. V novém ex. ř. odst. 209 jest vyrozumění jich výslovně nařízeno.

⁵⁷⁾ Gl. U. W. 6439 uvádí, že pro případ, že na právu ze společenství statků právo nadzástavní vázne, má se dotyčná část rozpočetní podstaty k soudu složití a strany pořadem práva prokázati mají, zda a jaká práva ze společ. statků trvají a zda práva nadzástavní uhrazení dojíti mají čili nic.

vyššího podání včítající), určití obnos, jakým se oceniti mají (čl. 225 exek. ř.).⁵⁸⁾

Oprávnějí-li takovéto služebnosti a břemena ku dávkám opětovným, rovná se ocenění kapitálu, jehož třeba, aby z úroků jeho platy ode dne přiklepnutí splatné aneb jich hodnota peněžní uhrazena býti mohla. Obnos, který připadá na břemeno vydražitelem převzaté, vydá se tomuto; nestačí-li nejvyšší podání, přikáže se uhrazovací kapitál a právo se zruší.

Ad b) Při těchto, pokud se jedná o takové, které vydražiteli se v nejvyšší podání včítají, má se kapitál uhrazovací zúročiti. Úroky patří po dobu trvání dotyčného břemena vydražiteli. Ohledně kapitálu uvolněného platí předpis § 219 odst. 2. shora citovaný.

Ad c) Jak shora dotčeno, mají se nedoplatky na roční renty výživné a jiné se opětující platy právem zástavním zjištěné nejdříve až do přiklepnutí v hotovosti zaplatiti; nárok sám na takovéto opakující se platy přikáže se z nejvyššího podání tím způsobem, že kapitál, jehož úroky by rovnaly se těmto ročním platům, se na úrok uloží.⁵⁹⁾ Svolí-li k tomu osoba dle čl. 214 odst. 2. exek. ř. dotčená, může oprávněnému místo důchodu též část rozpočetní podstaty býti vydána (čl. 211 odst. 2.).

Kapitál, který pominutím práva se uvolní, má býti dle přednosti nároků osob oprávněných, které plného, zaplacení nedojdou, eventuálně exekutovi již napřed přikázán, ovšem pokud to možno není, poněvadž pohledávky pozdější nejsou splatné, aneb že odporuje se pořadí jejich má pro případ uvolnění kapitálu uhrazovacího nastati dodatečné zúčtování dle analogie čl. 233 ex. řádu.⁶⁰⁾

⁵⁸⁾ Maje zřetel na exek. odhad, může soud dle čl. 55 odst. 3 bez intervence stran z moci úřadu znalce přibrati, proti tomu pak není dle čl. 239 odst. 7 stížnosti.

⁵⁹⁾ Dle Horáčka („Příspěvek k agrární otázce“) měla by výše tohoto uhrazovacího kapitálu měniti se dle různých cen obilních, poněvadž dle nich mění se skutečná cena statku.

⁶⁰⁾ Ohledně úroků položky následkem uhrazovacího kapitálu k placení nedošlé byl výbor říš. rady toho náhledu, že rozhoduje

Ad d) Výměnky knihovně zjištěné přikazují se jako břemena reální s omezeným trváním, která k opětovným dávkám zavazují (§§ 225 a 226 ex. ř.). Vydražitel má poskytovat oprávněnému naturalní a peněžní platy, jemu dle převzatého výměnku příslušící.⁶¹⁾

Nestačí-li úhrada z nejvyššího podání na výměnek připadající k tomu, aby z jich úroků plnění naturalní neb v penězích zúplna se dělo, může vydražitel doplnit platy výměnkové do úplné výše z uhrazovacího kapitálu.

Výmének vázne na nemovitosti až do smrti výměnkáře aneb až do úplného vyčerpání uhrazovacího kapitálu.

tu den nového rozvrhu a že nemohou k placení dojíti nedoplatky úroků starší tří let od toho dne počítaje, poněvadž úroky za dobu dřívější promlčeny. Myslíme, že při novém rozpočtu za základ bráti sluší stav ten, který tu byl při rozpočtu původním, jinak by měnilo se na právech nabytých.

⁶¹⁾ Otázka tato byla dle dosavadní praxe velmi pochybnou. Dle GIUW. 8615 má ve výměru rozpočetním se určit, zda výměnek in natura aneb v penězích se plnit má. Dle Spr. Rep. 49, G. Halle 83 str. 103 má se výměnek in natura plnit i tenkrát, pakli v podmínkách dražebních nic ustanoveno není. Výmének kapitalisován na 5%, resp. na zákonný úrok. Výměnkář měl na vůli bráti buď zákonný úrok z uhrazovacího kapitálu, který vydražiteli ponechán, aneb požadovati dávky in natura. Nestačí-li část nejvyššího podání na uhrazovací kapitál, připadá ku krytí zákonných úroků rovnajících se dávkám výměnkáři příslušícím, doplňují se z kapitálu samého až do jeho vyčerpání. Spr. R. 49, GIUW. 6915.

Dle GIU 2592 mají věřitelé, kteří odporují výši ceny výměnku, pořadem práva odpor ten provésti. Pro případ uvolnění kapitálu uhrazovacího mají se vždy pohledávky na prázdno vyšle subsidiárně přikázati GIUW. 8670, 8683 a není-li těchto, připadá zbytek exekutu.

Zajímavá jest dle dosavadního práva i dle nového exek. řádu otázka, jak přísluší přikázati pohledávku, kteréž postoupil výměnkář přednost před svým výměnkem (jak to při zápůjčkách založen a sporitelen pravidelně se přihází). Někteří byli toho náhledu, že se má v pořadí výměnku přikázati uhrazovací kapitál do výše pohledávky, jíž přednost postoupena. (Právník 1839 str. 734.) Správnější zdá se býti náhled, že mají předstupujícímu věřiteli příslušet úroky uhrazovacího kapitálu dotud, dokud jednak výměnkář je na živu, jednak pohledávka předstupující není zaplácena; věřitel nemůže však žádati plnění dávek in natura. (Právník 1839 str. 710, 1896 str. 430.)

Při exek. odhadu mají služebnosti a reální břemena, tudíž též výměnky, dle čl. 144 odst. 2. o sobě odhadována býti a již tenkrát jim odpovídající kapitály vypočteny býti, ovšem mohou též při rozpočetním stání k odhadu dávek přibráni býti znalci, nestačí-li totiž onen odhad s odhadem usedlosti samé provedený.

Souhlasili výměnkář a osoby na uhrazovací kapitál poukazané, může soud naříditi, aby tam, kde stávají pokladny k zaopatření osob pro stáří,⁶²⁾ kapitál uhrazovací ve prospěch výměnkáře do pokladen těch byl splacen.⁶³⁾

⁶²⁾ Takovýmto ústavem jest v Čechách t. zv. zemský pojišťovací fond cis. Frant. Josefa I., zřízený na oslavu J. V. císaře a krále 40letého panování r. 1888. Dle stanov tohoto fondu mohou osoby v některé obci král. Českého domovské právo požívající až do dokonání 70. roku, pakli v některé z království a zemí na říš. radě zastupených déle než 3 léta své řádné bydliště mají, doživotní důchod si pojistiti. Důchod ten splatným od 55. r. věku pojištěncova ohledně mužů, 50tého ohledně žen, aneb i dříve, pakli prokázáno jest, že následkem tělesného neb duševního neduhu jest nezpůsobilým k činnosti výtěžkové, pro jeho výživu dostatečné. Po případě může na žádost pojištěncovu po schválení zem. výborem na základě dobrozdání obce příslušnosti na místo důchodu býti vyplacen kapitál odpovídající ceně časové důchodu v době splatnosti.

Dle čl. 9. stanov může též někdo ve prospěch osoby třetí vklad podobný učiniti, a sice s těmito podmínkami: 1. Může vyloučiti poskytnutí kapitálu místo renty, pakli tato 12 zl. převyšuje. 2. Může určit napřed, kterým rokem pojištěncovým mezi 55. a 70., nestal-li se dříve nezpůsobilým k výtěžku, pojištěná renta aneb místo ni kapitál splatným býti má. 3. Může si vymíniti částečnou výpověď. 4. Může si učiniti výminku (čl. 7 stanov) buďsi pro sebe a své potomky, aneb pro osobu jinou a potomky osoby pojištěné.

Nově zavedeno pojištění manželů na vzajem, důchod po úmrtí jednoho přechází od 1. ledna 1897 plně na druhého, a sice přežije-li manželka, bez ohledu na její věk.

⁶³⁾ Uputil-li výměnkář od jistých výměnkových dávek z výměnku, na němž nadzástavní právo vázne, a byl-li tudíž výměnek částečně s omezením čl. 51. knih. z. vymazán, má nicméně celý uhrazovací kapitál vzhledem na pohledávku nadzástavním právem zjištěnou býti vykázán. (Právník r. 1896 str. 888.)

Ani dle dosavadní praxe, ani dle nového exekučního řádu není asno, jak řešiti sluší otázku, když se jedná o přikázání výměnku man-

Služebnosti a břemena realní, vyjímaje výměny, pro která z rozpočetní podstaty úplného krytí se nedostává, mají býti zrušena, na jich místo nastupuje odškodňovací nárok za nepříkázané břemeno⁶⁴⁾ (§ 227 ex. ř.).

Nárok ten má býti soudcem ustanoven a hotově vyplacen, pokud podstata stačí, v pořadí, které zrušenému právu příslušelo.

Totéž ustanovení platí o odškodňovacích nárocích za vložené právo nájemní vydražitelem nepřevzaté (§ 1121 obč. z. a § 150 odst. 3. ex. ř.).

O rozpočetním usnesení.

(Vertheilungsbeschluss⁶⁵⁾ čl. 229—235 ex. ř.)

Dle právě vyložených ustanovení zákonných má nyní dle exek. řádu obsahovati usnesení rozpočetní výrok soudu o tom:

želům vymíněného pro případ úmrtí jednoho z nich. Dle rozhodnutí Gl. U. 1449, 2256 rozumí se prý samo sebou, že může výměnkář na živu jsoucí žádati celý výměnek původní. Náhled tento nezdá se býti správný a zdá se spíše, že hleděti sluší na smlouvu, v níž výměnek stanoven, a není-li v této nedílně vymíněno pro případ úmrtí jednoho z manželů, že musí se dělití aspoň ony dávky, které jsou dělitelné, na př. obilí, vejce, ovoce a j. naturalie.

⁶⁴⁾ Návrh ten má býti ku likvidačnímu stání přihlášen (§ 211 exek. řádu).

⁶⁵⁾ Výměr rozpočetní dle dosavadního práva obsahuje výrok o tom, a) které závady bez srážky z tržní ceny převzítí sluší, b) o tom, které pohledávky z nejvyššího podání zaplacení docházejí a jakým pořadím, c) které pohledávky na prázdno vycházejí aneb d) neexistující (následkem podaného o tom výmazného výkazu), vymazány býti mají. — Při každé položce uvedeny bývaly příslušné důvody výroku soudcova doloženy — pokud ovšem ohledně té které položky při stání rozpočetním mezi účastníky shody se nedocílilo. Na konec pak doloženo bývá:

α) zdali pohledávky příkázané k výplatě z tržní ceny ihned vyplaceny aneb až do provedení prokazovacího sporu neb sporu odpůřícího uloženy býti mají;

β) zdali pohledávky ty nejsou zaplacený, nýbrž toliko převzaty vydražitelem. V prvním případě (α) se současně s vkladem ode-

a) kolik podstata rozpočetní obnáší;

b) kolik obnáší hotovost, která oprávněným vydána aneb pro ně složena býti má k soudu;

c) jaká břemena a které dluhy se vydražiteli v nejvyšší podání vpočítají i s příslušenstvím, dále o číselně určených uhražovacích kapitálech na místo převzatých břemen a dluhů, dle jich pořadí knihovního, ovšem s podotknutím, kolik na kapitál a příslušenství splaceno;

d) jak užití se má úroků z obnosů pod úrok daných, co státi se má s kapitály se uvolnicími, jaká jistota dána býti má při pohledávkách s podmínkou resolutivní zjištěných v hotovosti zapravených;

e) komu, kolik a v kterém pořadí přísluší z náhrady dle čl. 222 ex. ř., t. j. pakli nepoměrná část nejvyššího podání užitá k zaplacení pohledávky na více nemovitostech simultanně váznoucí; konečně

f) co zbuze z rozpočetní podstaty na exekuta.

Rozpočetní usnesení má všem osobám, které ku stání rozpočetnímu jsou předvolány (osobám v čl. 209 2, 3 naznačeným) doručeno býti.

Není-li hypotékární věřitel neb jeho pobyt znám, a je-li tu podmínek amortisace dotyčné pohledávky dle knih. řádu, mají v rozpočetním usnesení naznačeny býti též nároky pro případ povolení amortisace na dotyčnou část rozpočetní podstaty na amortisovanou pohledávku připadající poukázané.⁶⁶⁾

vzdací listiny prováděl výmaz pohledávek na nejvyšší podání odkázaných, v druhém případě (β) však zachovávají se věřitelům nejvyšším podáním krytým práva zástavní a pouze oni, kteří na prázdno vyjdou, se vymaží.

⁶⁶⁾ Podmínky amortisace dle § 118 kn. z. jsou a) uplynutí doby 50 let nejméně od vkladu práva zástavního neb nadzástavního, b) nemožnost nalezení osob z vkladu oprávněných neb jich nástupců, resp. dědiců, c) aby po celou dobu tu ani na kapitál ani na úroky nic placeno nebylo — aniž právo nějakým způsobem k platnosti přiváděno bylo.

Za zavedení řízení amortisačního může nejen dlužník, jak dle knih. zákona — nýbrž i každý věřitel žádati, jenž má nárok na zaplacení z obnosu uvolněného následkem amortisace.⁶⁷⁾

Obnos ten má se po čas řízení amortisačního pod úrok uložit. Úroky sběhlé mají přikázány býti osobám těm, které dojdou po provedené amortisaci z kapitálu amortisačního zaplacení (dle jich knih. pořadí).⁶⁸⁾

V rozpočetním usnesení má spolu rozhodnuto býti o odporech při rozpočetním stání podaných a pouze tenkrát má rozhodnutí to poukázáno býti na pořad práva, záleží-li na zjištění a určení sporných okolností faktických.⁶⁹⁾

O odporech platí tyto zásady:

Odpor podati se má osobou k tomu oprávněnou během jednoho měsíce ode dne doručení rozpočetního usnesení u soudu exekučního.⁷⁰⁾ Lhůta ta má v roz-

⁶⁷⁾ V motivech k ex. řádu praví se, že to proto ustanoveno, poněvadž věřitel má po dlužníku na amortisaci největší zájem, ba větší než dlužník sám.

⁶⁸⁾ Tím předešlo se možnosti, aby vydražitel obohatil se na škodu zadnějších věřitelů, tím, že dal mazati po provedené amortisaci pohledávky, které na srážku trhové ceny převzal. (Právník 1895 str. 54.)

⁶⁹⁾ Nikoliv otázek právních; nemá tudíž místa žaloba 228 n. s. ř., totiž t. zv. žaloba určovací (Feststellungsklage), směřující k tomu, aby jisté právní poměry na jisto postaveny byly.

⁷⁰⁾ Soudem exekučním jest ve smyslu čl. 17 ex. řádu soud okresní, pokud v zákoně samém nic jiného stanoveno není, jak na př. ohledně nemovitostí v zem. deskách, knize horní neb železniční zapsaných, pro které jest dle čl. 19 exek. řádu soudem exekučním sborový soud onen, u něhož dotyčné desky zemské, kniha železniční neb horní se nalézá. Výjimkou možno z moci úřadu neb k návrhu stran, je-li to účelno, jednotlivý úkon exek. neb veškeré účinkování soudu při nucené správě onomu sborovému soudu ponechati, v jehož obvodu nemovitost leží. (Proti tomu není stížnosti.) Ustanovení tomuto odporuje zdánlivě čl. 117 n. s. ř., dle kteréhož jisté realní úkony, na př. odhad, dražba a zavedení nuce-

početním usnesení býti vyřčena. Byl-li o podané žalobě výkaz podán, mají se obnosy odporem dotčené do soudní schránky uložiti (§ 236 odst. 3. exek. ř.); nebyl-li podán, má provedeno býti rozpočetní usnesení k návrhu osoby odporem dotčené.⁷¹⁾ Promeškáním lhůty ku podání žaloby neodnímá se osobám k odporu oprávněným proti těm, kdož rozpočtem zaplacení byli, žalobou svého lepšího práva se domáhati.⁷²⁾ (§ 231 odst. poslední ex. ř.)

Podalo-li více osob ohledně téhož nároku odpor, mohou vystupovati jako společníci v rozepří (čl. 11 až 16 s. ř.). Rozsudek vydaný v rozepří o odporu působí jak pro tak proti všem zúčastněným věřitelům a oprávněným tak i pro a proti dlužníku (čl. 14 a 402 n. s. ř.).

Bylo-li rozsudkem odporu dáno místa, má na základě spisů řízení rozúčtovacího a usnesení účtovacího ustanoveno býti, kterému věřiteli a jakým obnosem sporná část podstaty přikázána býti má, a má se vydražiteli naříditi, aby zbytek nejvyššího podání, rovnající se nevypočítanému obnosu hypotekární pohledávky s přísl., jakož i úroky zákonní ode dne přiklepnutí ve čtrnácti dnech k soudu složil. Po uplynutí této lhůty provádí se k dobytí tohoto zbytku na jmění vydra-

ného správce, není-li ohledně nich nic jiného nařízeno, okr. soudům, ohledně pak zemsk. deskových a lenních statků krajským a zem. soudům, v jichž obvodu pozemky ty leží, přísluší. Zde mluví se tudíž o tom, že pouze tyto soudy rei sitae a ne soudy, kde desky a knihy se nalézají, vždy jsou příslušnými, ovšem není-li v zákoně výjimka stanovena.

⁷¹⁾ Obdobně sluší těchto ustanovení užiti při rozdělení výtežku dle čl. 128 odst. 2., aneb záleželi-li rozhodnutí odporu na zavedení řízení u instance správní.

⁷²⁾ Na př. žalobou *condictio indebiti* ve lhůtě promlčecí, byl-li totiž větší obnos přikázán a zaplacen než jaký přihlášen — na vydání neoprávněně vyplaceného obnosu. *Gerichts-H.* 1880 čís. 86, *Věstník min. práv* 1894 čís. 101. Pochybnost při tom, zda žalovati se může z téhož právního důvodu, který dle rozpočetního usnesení za nepřipustný byl prohlášen.

žitele exekuce k návrhu osob k rozpočetnímu stání volaných.⁷³⁾

Nelze-li to ihned rozhodnouti, má se ustanoviti nové rozúčtovací řízení z moci úřadu, kteréžto má se však vztahovati pouze na část podstaty odporem dotčenou. Oni, kdož zaplacením v hotovosti, převzetím dluhu aneb složením uhrazení jsou zaplacení, nemají k tomuto novému řízení býti přibráni.

O provedení rozpočetního usnesení.

(Cl. 256 ex. ř.)

Vešlo-li rozpočetní usnesení v moc práva, mají obnosy jednotlivým oprávněným k placení v hotovosti přikázané na kvitanci býti vyplaceny, ač-li nejsou ve sporu aneb lhůta k podání žaloby marně uplynula (čl. 231 ex. ř.).

Soud má to, čeho třeba, zaříditi, aby úroky z obnosů pod úrok uložených oprávněným byly vyplaceny, ač-li se strany ty samy o tom nedohodily.⁷⁴⁾

Nemůže-li rozúčtovací usnesení pro spor v běhu se nalézající provedeno býti, zůstávají dotyčné obnosy až do pravoplatnosti rozhodnutí v soudním uschování.

⁷³⁾ Sporno dle dosavadní praxe, zda pro nezaplacení pohledávky vydražitelem na sražku nejvyššího podání převzaté pokračovati se může v exekuci proti původnímu dlužníku, dle Právnicka 1882 str. 638 rozhodl nejvyšší soud otázku tu záporně, vyžaduje se nové vedení exekuce. Dle Gl. U. W. 5567, 8771 ručí vydražitel za pohledávky v nejvyšší podání vítané též osobně při relicitaci. Osobní dlužník, kterýž pohledávku takovou zaplatil, může dle Gl. U. 2748 žádati vrácení. Vydražitel a jeho nástupce nemohou vůbec odporovati pohledávce na nejvyšší podání poukázané Gl. U. W. 8154. Převezme-li vydražitel pohledávku k exekuci způsobilou, může se dle Gl. U. W. 7706, 8716 hned proti němu v exekuci pokračovati.

⁷⁴⁾ Dle čl. XXIII. úvod. patentu neručí ani soudce ani stát, nestalo-li se opatření to. Dle čl. 77 ex. ř. mají pak opatření toho se týkající býti nařízením dodatečně upravena.

O vkladech a výmazech na zákl. rozp. usnesení.

(Cl. 237 ex. ř.)

Dokáže-li vydražitel, že splnil v čas podmínky dražební,⁷⁵⁾ může u soudu exekučního před vyřízením rozúčtovacím žádati za vklad práva vlastnického na vydraženou nemovitost (inclusive převodu práv s vlastnictvím spojených) a za výmaz následujících poznámek:

a) vydražení (§ 134 odst. 2.),

b) přiklepnutí (§ 183 odst. 3.),

c) všech na dražební jednání se vztahujících, na př. čl. 148 ex. ř. ohledně pohledávek za vadium sloužících, čl. 173 odst. 1. dražebního stání, § 186 odst. 3. odeprání přiklepnutí.⁷⁶⁾

Soud může, jeví-li se mu toho k vysvětlení a doplnění podaných výkazů třeba, exekventa, osoby na nemovitosti věcně oprávněné aneb jednotlivce z nich vyslechnouti; výslech ten děje se na útraty vydražitelovy.⁷⁷⁾

⁷⁵⁾ Dle dosavadní praxe bývalo sice pravidelně v dražebních podmínkách stanoveno, že do 8 dnů, jakmile odevzdací listina v moc práva vešla, má ji vydražitel ku knihovnímu vkladu přivésti, nicméně věřitelé pravidelně neměli žádného zájmu na splnění neb nesplnění této podmínky, pročež stávalo se častěji, že odevzdací listiny do knih vkládány nebyly, a to tím spíše, ježto ustanovení čl. 3. zák. z 23. května 1883 č. 82 ř. z. o zavedení knihovního pořádku z moci úřadu jest v tom směru nejasné — zda nemá se doháněti dotyčný nabyvatel k zavedení pořádku teprve na základě oznámení evidečního geometra.

Podle nového exek. řádu poskytuje se tu značná úleva — tento nezná vůbec žádných odevzdacích listin na vydraženou nemovitost.

⁷⁶⁾ Dle novely poplatkové v měsíci květnu 1897 sněmovnám předložené bude se platiti z rozpočetního usnesení zvláštní poplatek — že poplatek ten (hledí-li se na to, že již za přiklepnutí a z převodu se poplatek platiti musí) neprispěje ku zlevnění úvěru, rozumí se samo sebou.

⁷⁷⁾ Ustanovení to jest výjimkou z článku 74 ex. ř., dle kterého dlužník má veškeré útraty exek. řízení nahrazovati. Při tom jest zajímavé ustanovení to, že nárok náhradní ohledně dosud pravoplatně nepřisouzených útrat exekučních pomíjí, nebyly-li útraty ty do měsíce po skončení neb zastavení exekuce soudem upraveny.

Místo výslechu může pouze vyrozumění osob dotčených o povolení žádosti vydražitelovy býti nařízeno — ač-li to účelnějším.

Povolí-li žádosti, má se soudem též zaříditi to, čeho k výkonu knihovních vkladů třeba.

Výmaz práv a břemen na nemovitosti váznoucích⁷⁸⁾ vydražitelem nepřevzatých může povolen býti soudem exekucním k návrhu vydražitele teprve, když výměr rozpočetní v moc práva vejde.⁷⁹⁾ Ovšem že práva a břemena na srážku nejvyššího podání převzatá, zejména tudíž výměnky a stačí-li nejvyšší podání, též služebnosti a břemena realní zůstávají váznouti⁸⁰⁾ (čl. 225, 226, 227 ex. ř.).

O prodeji dílů nemovitosti.

(Čl. 238 ex. ř.)

Nerozpoznává-li zákon, má se obdobně užití ustanovení jeho (tudíž též oněch o hypotekách simultanních čl. 222 a násl.) též při dražbách podílů na nemovitostech exekvovaných (čl. 238 ex. ř.).⁸¹⁾

⁷⁸⁾ Dle dosavadní praxe děl se výmaz položek na nejvyšší podání poukázaných pouze na základě kvitancí aneb rozsudků. *Gerichts-Ztg.* 1884 čís. 45. Výmaz položek poukázaných na nejvyšší podání k soudu složené děje se dle odevzdací listiny a výměru o složení. *Gerichts-Ztg.* 1881 čís. 62. Personální služebnosti a výměnky nepoukázané na nejvyšší podání mají, není-li v dražebních podmínkách nic jiného stanoveno, na základě odevzdací listiny a rozpočetního výměru vymazány býti. *Gl. U. W.* 7375, 8432. Výmaz prozatím na prázdno vycházejících pohledávek pro případ, že kapitál uhrazovací na výměnek nestačí, nemůže se povoliti. *Gl. U. W.* 7984.

⁷⁹⁾ S tímto spojen může býti petit odst. 1. čl. 38 ex. ř., totiž za vklad práva vlastnického a výmaz poznámek tam naznačených.

⁸⁰⁾ Nesprávný býval dodatek dle dosavadní praxe ve výměru rozpočetním, že věřitelé, jichž pohledávky na prázdno vyšly, se na ostatní jmění exekuta poukazují. *Spruchpraxis* 1888. Poněvadž rozpočetní výměr rozhoduje pouze o právech na podstatu rozpočetní a ne o právech jiných.

⁸¹⁾ Dle čl. 34 zákona z 18. února 1878 čís. 30 říš. zák. děje se uhrazení nároků osob třetích, majících práva věcná ku vyvlastněnému pozemku, dle zásad o rozpočtu tržové ceny.

O právních prostředcích.

(Čl. 239 ex. ř.)

Omyly účetní aneb v konceptu jinak sběhlé možno z moci úřadu neb na žádost stran opraviti dodatečně (čl. 78 ex. ř., 419 a 430 n. s. ř.).⁸²⁾

Při tak zv. dílčích domech, t. j., jichž vlastnictví podle hmotných dílů rozděleno jest (takových stává jen již velmi málo, na př. v Praze V. čtvrt a Libni Židovské město a ty již na základě assanace pomalu mizí), nesmí se exekuce vésti separátně na části spojené v rukou téhož vlastníka s jinými částmi. Jsou-li na jednotlivých částech v rukou jednoho spojených různé závady knihovní, mají býti všechny jednotlivé díly odhadem vyceněny a nejvyšší podání pak za všechny v rukou téhož vlastníka se nalézající díly rozděleno býti má nejdříve dle poměrů vyšetřených odhadních cen a pak teprv rozpočet na základě těchto sum se provede. (Zákon 30. března 1879 číslo 50. ř. z. *Min. nař. dne 27. prosince 1856.*)

Při rozpočtu hor přibývá dle čl. 268 horn. z. některých priv. pohledávek, totiž příkazují se:

a) Dávky veřejné, zejména hornické tříleté.

b) Mzda horníků a ltuníků do roka zpět ode dne dražby povolené počítaje.

c) Pohledávky tak zv. pokladen bratrských, pokud ze mzdy horníků uhraditi se mají.

d) Dávky za služebnosti horní ode dne povolené dražby do roka zpět počítaje. Pak teprv nastupují pohledávky dle pořadí tabulárního v horních knihách zapsané (čl. 268 horn. z.).

Pochybné bylo, zda čl. 111 knih. zák. (dle kterého žádosti vztahující se na simultanně zjištěné právo zástavní u soudu vkladby hlavní podány a jinak vráceny býti mají) platí též při žádosti za výmaz pohledávky na základě rozpočetního výměru o nejvyšším podání za vkladbu vedlejší strženém. Dle *Miričky* (*Právník* 1893 str. 493) sluší řízení exek. za skončené pokládati exek. dražbou, na nejvýše pak rozpočetním výměrem, a proto prý příslušným jest soud vkladby hlavní, ať již jest soudem exekucním čili nic.

Jinak *Dvořák* v *Právníku* 1893 str. 637, který tvrdí, že se zde jedná o příslušnost mezi soudem exek. a knihovním čl. 75 knih. z. a že jest příslušným jedině exek. soud vkladby vedlejší, poněvadž listiny o rozpočtu jsou dle čl. 33 knih. zák. a čl. 19 odst. 3 zák. ze dne 9. srpna 1854 čís. 203 říš. z. vykonatelný.

⁸²⁾ Totéž platilo dosud a sice i po uplynutí lhůty ku stížnosti tak dlouho, dokud rozpočetní výměr není proveden, *Gl. U. W.* 7386, 7399, jinak ovšem, záleží-li omyl na nesprávné přihlášce, pak nelze po pravomoci. rozp. výměru opravu předsevzítí. *Gl. U. W.* 7614.

Právní prostředky jsou:

- a) stížnost čl. 78 ex. ř., čl. 514—528 s. ř. i stížnost mimořádná, čl. 239 odst. posl. ex. ř.;
- b) stížnost zmateční, čl. 529—547 s. ř.

Oboje podány buďtež ve lhůtě 14 dnů a sice bez ohledu na předcházející řízení — neboť aktem dražebním spor jest skončen.⁸³⁾ Stížnosti podány býti mohou písemně neb ústně (protokolárně) (§ 520 s. ř.), písemní musí býti podepsány advokátem.

Stížnost podati může exekut a osoby oprávněné k rozpočetnímu stání se dostavivší⁸⁴⁾ v objemu práva odporu jim dle čl. 213 ex. ř.⁸⁵⁾ příslušícího (§ 234 ex. ř.).

O stížnostech rozhoduje se u soudu II. stolice bez předběžného jednání ústního v neveřejném sezení. Před rozhodnutím mohou soudem rekursním vyhledávání potřebná nařízena býti (§ 526 s. ř.).

Co se týče způsobu rozhodnutí o stížnosti, může buďsi:

- a) stížnost býti zamítnuta,
- β) stížnosti dáno místa,
- γ) řízení býti zrušeno a nové rozhodnutí (usnesení) nařízeno.

Ad a) Byla-li stížnost zamítnuta, připouští se ještě stížnost mimořádná, čl. 239 odstavec poslední exek. ř. Tato důležitá odchylka ustanovení čl. 528 s. ř. (dle kterého mimořádné rekursy soudem prvním co nepřipustné

⁸³⁾ Totéž dosud dv. d. 15. ledna 1787 č. 621 sb. z. s., § 267 s. ř., § 350 zap. hal. s. ř., Ger.-Ztg. 1878 č. 72, jud. kniha č. 90.

⁸⁴⁾ Nepřítomným nepřisluší právo stížnosti ani tenkrát, pakli bez jich výslovného svolení (§ 214 odst. 2.) nejvyšší podání proti nařízením zákona rázu dispositivního rozděleno bylo.

⁸⁵⁾ Jak shora v oddílu o rozdělení nejvyššího podání ad D. podotknuto, mohou přihlášeným nárokům co do výše kapitálu a příslušenství, pak pořadí jich odporovati tací ku stání se dostavivší interestenti, jimž přísluší takový nárok, že by po odpadnutí popřeneho práva oni ku placení přišli (zejména tedy též věřitelé nadzástavní). Exekut může pouze oněm nárokům odporovati, pro něž tu není titulu exekučního.

vráceny býti mají) dá se odůvodniti tím, že z pravidla směřuje stížnost proti výměrům, resp. usnesením formelního práva se týkajícím, při rozpočetním usnesení dotčeno jest podstatně právo hmotné, bylo by tudíž nespravedливо, aby oprávněným nebylo dopřáno u veškerých instancí (tak jako při rozsudcích čl. 505 odst. 3. s. ř.) se opravy domáhati.

Ad β) V tomto případě má, aniž by stížnostní petit k tomu směřoval (dle čl. 233 ex. ř.) podle rozpočetního usnesení a spisů řízení rozúčtovacího určeno býti, kterému věřiteli a jakou částkou sporný díl podstaty přikázán býti má.

Ad γ) Ve smyslu čl. 233 ex. ř. musí se čekati, až nabude toto rozhodnutí moci práva, pak má se nové řízení rozpočetní z moci úřadu zavěsti. Toto má se omeziti pouze na část podstaty rozpočetní, proti níž stížnost čelí. K řízení tomu nemají býti přibráni ti, kdož zaplacením v hotovosti, převzetím dluhu aneb složením uhrazení jsou zaplacení.

Proti usnesením po dobu rozúčtovacího řízení vyneseným nemá zvláštní stížnost místa a má tudíž spojena býti se stížnostmi proti rozúčtovacímu usnesení.

Stížnost mimo to vyloučena dle čl. 239 ex. ř.:

αα) byli-li k ocenění v rozúčtovacím řízení znalci přibráni (§ 239 odst. 7., 225, 226 ex. ř.);

ββ) proti nařízení výmazu poznámek v řízení rozpočetním provedených. pakli říz. dražební pravoplatně zastaveno neb skončeno.

O ustanoveních přechodních.

Ku konci jest důležité zmíniti se o ustanoveních přechodních.

O těchto jednájí čl. XXXV, XXXVI a XL resp. I úvod. pat. k exek. řádu.

Dle čl. XXXV cit. má tenkrát, pakli v den, kdy exek. řád v platnost vejde, nepočalo⁸⁶⁾ již jednání o rozdělení tržní ceny, toto rozúčtování dle dotyčných předpisů exekučního řádu se díti (čl. 209—239 ex. ř.), třeba tržní cena při dražbě dle dosavadních předpisů provedené docílena byla. Nicméně ohledně kompetence jsou k rozpočtům těm oprávněny soudy k tomu dle dosavadních předpisů zákonných příslušné.

Soud má z moci úřadu zavést to, čeho ku převedení řízení exekučního do nového řízení třeba, zejména přizpůsobiti povolení exekuce, žádosti exekuční — dle nového exekučního řádu (čl. XXXVI úv. pat.).

Poněvadž pak čl. XXXV a XXXVI dle čl. XL v platnost vejdou dnem, kdy v platnost vejde exek. řád, a tento dle čl. I zároveň se soud. řádem v platnost vejíti má, platiti budou veškeré tyto předpisy ode dne 1. ledna 1898.

⁸⁶⁾ Nebylo-li již odbýváno stání ku liquidování a přihlášení výhradních a tabulárních položek.

Vysvětlení zkratk.

čl. = článek.

n. ex. ř. = nový exekuční řád.

n. s. ř. = nový soudní řád.

s. s. ř. = starý soudní řád.

obč. z. = všeobecný občanský zákoník.

konk. ř. = konkursní řád.

kn. z. = knihovní zákon.

dv. d. = dvorský dekret.

sb. z. s. = sbírka zákonů soudních.

ř. z. = říšský zákon.

z. z. = zemský zákon.

Prov. Ges. Sam. = Provincial-Gesetz-Sammlung.

Gl. U. W. = Sbirka rozhodnutí Glasra-Ungra-Waltra.

Ger. Ztg. = Gerichts-Zeitung.

Jur. Bl. = Juristische Blätter.

Rep. = Repertorium nálezů.

Jud. = Judikatní kniha.

Obsah.

	Strana
Úvod	5
O rozdělení nejvyššího podání (o rozpočetním stání)	6
O podstatě dílčí	15
O všeobecných zásadách rozúčtovacích	17
O zvláštních ustanoveních rozpočtu se týkajících	26
O rozpočetním usnesení	40
O odporech	42
O provedení rozpočetního usnesení	44
O vkladech a výmazech na základě rozpočetního usnesení	45
O prodeji dílů nemovitostí	46
O právních prostředcích	47
O ustanoveních přechodních	49
Vysvětlení zkratk	51

REV15

ÚK PrF MU

3129S14875